

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SAUSIO – JANUARY 21, 2016 • Vol. CVII Nr. 8 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-20-16

ŠIAME NUMERYJE:

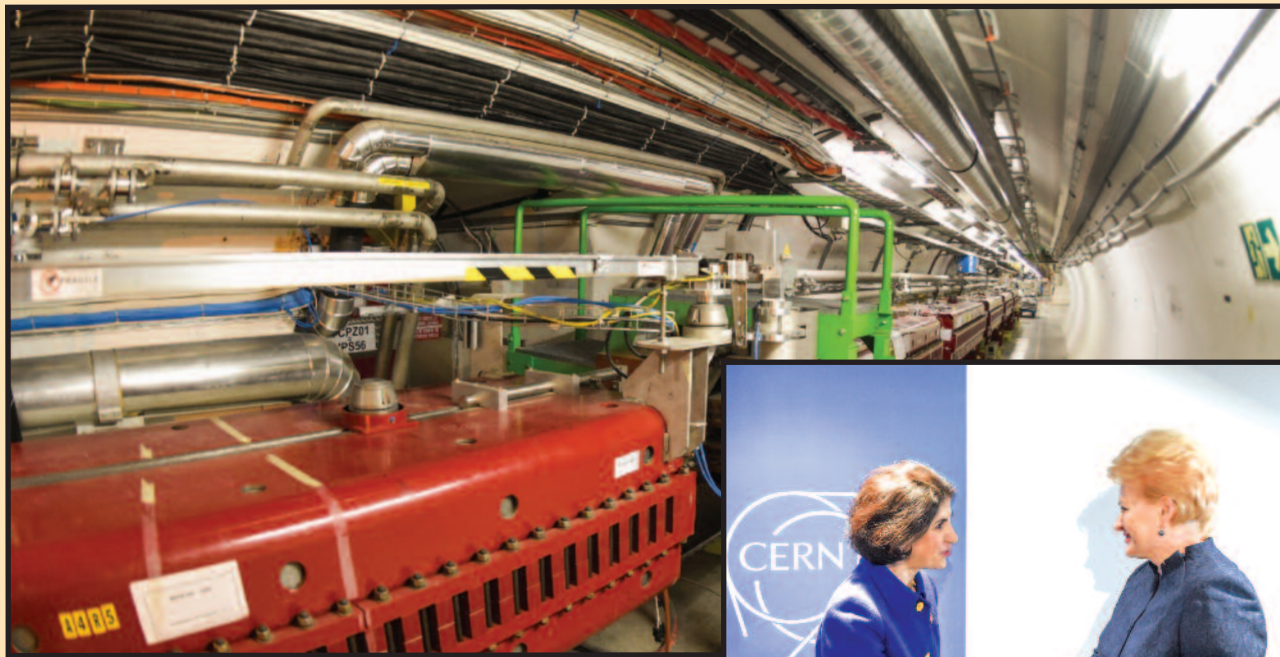
Ilgas kelias į Lietuvą – 8 psl.

Lemonte – „Negirdėta pasaka” – 13 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuva žengia į mokslo aukštumas

Prezidentė Dalia Grybauskaitė (d.) Ženevoje susitiko su CERN generaline direktore Fabiola Gianotti. Roberto Dačkaus nuotraukos

Lietuva teikia oficialią paraišką tapti asocijuota Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) nare. Prezidentė Dalia Grybauskaitė Ženevoje su šios organizacijos generaline direktore Fabiola Gianotti aptarė tolesnius žingsnius narystei šioje prestižinėje mokslo institucijoje užtikrinti.

Europos branduolinių mokslinių tyrimų orga-

nizacija – didžiausia mokslo institucija, kurioje dirba gambiausi planetos mokslininkai, atliekami unikalūs moksliniai eksperimentai, galintys pakeisti žmonijos ateitį. Šiame mokslinių tyrimų centre veikia didžiausias pasaulyje dalelių greitintuvas, atrasta visatos veikimą paaškinanti dalelė Higgso bozonas ir ieškoma atsakymų į sudėtingiausius fizikos klausimus. – 14 psl.

Lietuviai sukūrė stalą už 2 500 eurų

Kol pasaulis neapsisprendžia, kas geriau – dirbti stovint ar sėdint, lietuviai sukūrė stalą, kuris automatiškai prisitaiko prie vartotojo poreikių. Lietuvių sukurtą produktą „TableAir” išbandė „Business Insider” projekto „Tech Insider” žurnalistė Leanna Garfield, kurios nuomone, stalas skirtas anaipol ne kiekvienam.

„TableAir” gali būti naudingas tiems, kurie dirba sėdimą darbą ir jaučia skausmus nugaros ir kelių srityje. Stalo padėties keitimas rankiniu būdu gali atimti nemažai laiko kaskart jį keliant ir grąžinant į įprastą padėtį. Turėdami „TableAir” stalą tiesiog pa-

spauskite mygtuką ir pamojuokite ranka – laikydami ją apie 10 sekundžių virš stale įrengto jutiklio, automatiškai paversite stalą darbui stovint tinkama vieta.

Stalas – asmeninis treneris

Tai galite padaryti ir naudodamiesi mobiliąja programėle, kuria galite nustatyti išankstinius sėdėjimo ir stovėjimo parametrus – nuo 60 centimetrų iki beveik pusantro metro. Mobilioji programėlė turi ir laikmatį, kuris primins, kada reiktų pakeisti darbo padėtį. – 2 psl.

Daug lengviau surasti klaidą negu tiesą – Johann Wolfgang von Goethe

Jau daugiau kaip du dešimtmečius kasmet minime Sausio 13-ąją ir visada ją išgyvename su didžiuliu jauduliu. Tų dienų išpūdziai neblėsta, gal tik mūsų prisiminimuose lieka vis mažiau detalių. Kita vertus, į viešumą iškyla naujų faktų, nes savo išgyvenimais pasidalija daugiau liudininkų ir tų įvykių dalyvių.

Šiomis dienomis buvo dalykų, apie kuriuos iki šiol nežinojome. Pvz., Sausio 13-osios dienomis kalbinama Kovo 11-osios signatarė Nijolė Oželytė pirmą kartą paskelbė, kad 1990 m. atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę ir formuojant jos valdžią, komunistai dėjo pastangų, kad premjeru būtų išrinktas Algirdas Brazauskas, o ne sąjūdininkė Kazimira Prunskienė. (Tą faktą žurnalistų paklaustas patvirtino ir pirmasis Nepriklausomos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis.) N. Oželytė, tuomet dar kino aktorė, buvo ką tik priimta į Komunistų partiją (ji sako iki tol nežinojusi, kad Lietuva buvo okupuota) ir todėl galėjo būti komunistų rezgamų planų liudininkė. Tiesa, sąjūdininkė premjerė po metų pasirodė ne ką geriau už komunistų statytinį (jos Vyriausybės nutarimas daugiau kaip tris kartus pabranginti maisto produktus buvo pretekstas „penktajai kolonai“ šturmuoti Seimo rūmus, o SSRS vadovui M. Gorbačioviui siūsti į Lietuvą specialiąsias pajėgas; Vyriausybės nutarimas priimtas sausio 4 d., tą pačią dieną, pasak V. Landsbergio, Maskvoje priimamas sprendimas pradėti kariuomenės perdiskavimą), bet valstybė jau buvo laimėjusi vienerius nepriklausomus metus ir aptvarkiusi savo struktūras bei gyvenimą.

Šventės džiaugsmą sugadino Seimo nutarimas neskirti Laisvės premijos Vytautui Landsbergiui, tuometiniam valstybės vadovui. Tas faktas skambėjo ne mažiau garsiai kaip ir pačios Sausio 13-osios prisiminimai. Laisvės ženklą sausio 13-ąją Nepriklausomybės aikštėje V. Landsbergis vis dėlto gavo, jam jį įteikė 20 visuomeninių organizacijų. Išeitų, kad tuomet, 1991-aisiais, buvome toliau pažengę savo laisvės keliu – persvara buvo sąjūdininkų pusėje, nes būtent jų balsais buvo paskelbta Nepriklausomybė, atkurtos valstybės funkcijos, sudaryta Vyriausybė, o 1991 m. sausio 13-ąją V. Landsbergio kvietimu ir valia tauta susicementavo į tvirtesnę medžiagą negu gelžbetonio blokai, iš kurių buvo sukrautos barikados prie Parlamento. Šiandien nepriklausomybininkams pirmąjį valstybės vadovą pagerbti Seime ir įvertinti Laisvės premija balsų jau nebeužtenka. Tiesa, tas faktas nesutrukdė džiugiai švęsti Laisvės, arba Pergalės, dienos, tik pagadino nuotaiką. Taip Seime pakviestas kalbėti sakė kun. Robertas Grigas, 1991 m. sausio 13-osios agresijos dienomis priėmęs Parlamento gynėjų priesaiką:

„Seimo sprendimas neskirti Laisvės premijos pirmajam faktiniam Lietuvos vadovui atkūrus nepriklausomybę buvo apgailėtinas... Praeis penki, dešimt metų, ir mūsų daugelio su jumis nelabai kas beprisimins, o V. Landsbergis, – manau, tai supranta ir jo draugai, ir nemėgėjai, – išliks Lietuvos istorijos vadovėliuose greta Basanavičiaus, Kudirkos, Smetonos, Žemaičio. Norite to ar nenorite, patinka tai kam nors ar nepatinka... Negebėjimas dėl asmeninių antipatijų priimti tikrovę terodo vien skaudžią valstybinio mąstymo stoką, „gentinės“ ir klaninės savivokos recidyvus. Turime juos įveikti, kad išliktume šviesi ir stipri Sausio 13-osios Lietuva“.

Šventinės nuotaikos nepataisė ir tai, kad V. Landsbergis neatėjo į šiemetinį iškilmingą Seimo posėdį, o liko su šventės dalyviais Nepriklausomybės aikštėje, sakė, – čia jam šilčiau. Vieni tą žingsnį pateisina, kiti sako, kad Profesoriumi nederėjo išiseisti, o atėjus į salę pasveikinti ten susirinkusius, tarp jų – ir Sausio 13-osios didvyrius bei nukentėjusiuosius.

Ir jau visai nei šiaip, nei taip pasijutau, kai sausio 9 d. Vilniuje, Lietuvos nacionaliniame muzieju-

Šventė vis dėlto buvo

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

je, įvykęs inteligentų forumas „Inteligentijos vaidmuo Lietuvai iškilusių geopolitinių grėsmių akivaizdoje“ paskelbė deklaraciją, kurioje pareiškė, kad Lietuva nėra savarankiška valstybė („Tik vėl tapusi suverenia šalimi Lietuva bus ne tik deramai pasirengusi įveikti jai iškilusias grėsmes, bet ir taps visateise demokratiniiais pagrindais pertvarkytinos ES kaip laisvų ir lygių tautų bei valstybių Sąjungos dalyve bei savarankiška ir gerbiama tarptautinės valstybių bendrijos nare“).

Idomu – „pilietiška aktyvūs kultūros, mokslo ir verslo atstovai“, susirūpinę „visuomenės ir tautos vaidmeniu Lietuvai XXI a. pradžioje susidūrus su naujai iškilusiais egzistenciniais išlikimo iššūkiais“, nepatenkinti, kad Lietuva priklausoma nuo Europos, kad čia mažai demokratijos, bet taip pat jie sako, kad patys į politiką neis ir jokių partijų per rinkimus nrems. Tai kaip „pilietiška aktyvūs“ to pasieks? Mano galva – tai grynų gryniasias žmonių kiršinimas, kaip tai dar kraštutiniai Lietuvos ir Europos valstybių politikai. Bet mūsiškiai skelbiasi esantys nepolitiški, o inteligentiški. Net pikta skaityti jų deklaracijos pabaigą: „Sutartinai ir kryptingai dirbdami sulauksime dienos, kai Vilniuje – amžinoje Lietuvos sostinėje – susirinks politinės lietuvių tautos atgimimą paskelbsiantis visos šalies patriotiškų piliečių forumas. Nebaėjome, kad tai bus forumas, pajėgsiantis vėl iškelti ir į politinę darbotvarkę įtraukti iš tautos atimtų suverenių galių susigrąžinimo ir demokratinės Lietuvos Respublikos suvereniteto atkūrimo klausimą“. Tai tik tušti žodžiai. Iš nieko niekas neatsiranda, nes juodo valstybės kūrimo darbo (murdytis politikoje) inteligentai nelinkę dirbti, jie yra aukščiau žemiško purvo.

Kokiais kriterijais vadovaudamiesi jie nustatė ir neva tautos galių uzurpavimą? Nesigirdėjo, kad intelektualai būtų kreipęsi į teismą dėl pastarųjų kurių nors rinkimų, tvirtindami, kad jie buvę nedemokratiniai. Taip, kuriai nors pusei rinkimuose išties nepasiseka, nepasiseka net ir geriausiems, kažkam nepasisekė ir pastarieji rinkimai. Teisybė, valdžia yra bloga, bet tokią mes visi rinkome. Todėl kyla įtarimas, ar tokius pareiškimus neskelbia kokie nors marsiečiai, kurie nežino, kas dedasi mūsų žemėje, o gal piktaivaliai ar depresijon panirę žmonės, aplinkui ma-

tantys vien tik blogį ir nesvarstantys, kas būtų, jeigu Lietuva staiga atsiribotų nuo Europos. Taigi kiek laiko ji išbūtų palaimingame suverenitete? Keista, kad intelektualams nieko neprimena 1939-ieji, neseni Krymo ir Rytų Ukrainos įvykiai. Ypač dabar, valdant kairiesiems, kurie kaimynams yra sukalbamesni. Jeigu neatsilaikė tokia didelė ir labiau ginkluota valstybė kaip Ukraina, ir atidavė dalį savo teritorijos, tai ką reikėtų vienai pačiai

būti Lietuvai, ir ne tik karine prasme, bet ir ekonomiškai. Beje, mokytieji neliepia atsakyti europinių pinigų, kurių vienas kitas popierėlis vienokiu ar kitokiu būdu įkrenta ir į jų kišenę, jie nepraso išvartyti NATO lėktuvų iš mūsų erdvių, bet jiems duok visišką laisvę spręsti savo reikalus. Šeimoje ir vyras, ir žmona, ir vaikai turi kažko atsakyti vienas kito naudai, ginant kiekvieno iš jų suverenitetą ir iš pagarbos vienas kitam. O jeigu yra blogų dalykų, demokratinėje Europoje galima kreiptis į arbitrus – kad ir į teismus, kurie sprendžia ne tik šeimos, bet ir valstybių santykių bendrijoje reikalus. Reikia taisyti, keisti, tobulinti, bet negalima Europos prilyginti Sovietų Sąjungai. Nors moky-tųjų deklaracijoje taip atvirai nesakoma, bet mes dar nuo anų laikų nepamiršome skaityti tarp eilučių.

Gera, kad Pergalės diena nėra valdžios ar inteligentų šventė, ją šventėme visi. Todėl Vytautas Landsbergis gavo Laisvės premiją, tegu ir ne valstybinę, Sausio 13-osios bėgimas įvyko, o snieguotoje Lukiškių aikštėje, priešais buvusius KGB rūmus, jaunimo organizacijos pražygdino neužmirštuolių pievą. Beje, ši patriotinio jaunimo prieš metus pradėta akcija taip sujaudino žmones, kad šiemetinę Sausio 13-ąją su neužmirštuolės ženklu pasitiko visa Lietuva – nuo Prezidentės iki mokinuko (dar ir sausio 14-ąją savo parduotuvėje mačiau pardavėją su neužmirštuole). Žiedelis mirgėjo visose televizijose, jų buvo galima nusipirkti kioskuose už du eurus, o surinktos lėšos buvo skiriamos Lietuvos kariuomenei remti. Nors „Respublikos“ internetinis laikraštis ir kiti niurgzliai bandė šią naują iniciatyvą sumenkinti, esą tai masonų akcija, kuria norima paneigti tautinius ženklus, bet neužmirštuolė pakėrė visą Lietuvą ir gal net pasaulį. Tas simpatiškas žiedelis įnešė gaivaus oro, romantikos į jau pradedančias stabarėti mūsų tautines tradicijas. Norint nenumarinti šventų dalykų, kaip tik reikia rasti vis naujų atminties sužadino ženklų (dar praėjusiais metais apie tai kalbėjo Prezidentė). Nuolatinis kartojimas kad ir iškilų frazių, rodymas senų, įprastų, nors ir svarbių ženklų laikui bėgant nusibosta. Todėl nenuostabu, kad neužmirštuolė kaip žaibas nutvieskė apsnūdusius mūsų jausmus ir akis.

Taigi šventė buvo, nors kai kas ir labai stengėsi ją sugadinti.

Lietuviai sukūrė stalą ...

Atkelta iš 1 psl.

„Tech Insider“ atstovė apsilankė startuolių akseleratoriaus „LemonSqueeze“ biure, kuriame išbandė lietuvių sukurtą stalą. „Tai kaip asmeninis treneris, skatinantis mus judėti“, – sakė „LemonSqueeze“ ikūrėjas Mik Stroyberg. Stale taip pat įrengtas LED ekranas, kuris keičia spalvas, kai pakeliate arba nuleidžiate savo ranką. Mobiliaja programėle galite keisti spalvas.

20 kartų brangiau už „Ikea“

M. Stroyberg teigia, jog jei visi darbuotojai biure turėtų „TableAir“ stalus, jie galėtų nepasakydami nė žodžio, tik nustatydami spalvą, pasakyti, ar jie

šiuo metu yra užimti, ar laisvi.

Deja, dėl šio stalo teks šiek tiek patušinti kišenę. Nors „TableAir“ ir pigesnis nei konkurentų „Stir“ ar „EvoDesk“ kuriami produktai, jis vis tiek maždaug 20 kartų brangesnis nei „Ikea“ kurtas stalas. Priklausomai nuo stiliaus, kuris jums patinka, kainos svyruoja nuo beveik 2,3 iki 2,8 tūkstančių eurų. Stalas pristatomas pilnai surinktas, taigi, jums tereikia stalą prijungti į elektros lizdą, pamatuoti ranka ir eiti dirbti.

Pernai į „TableAir“ 200 tūkstančių eurų investavo „Practica Capital“ administruojamas rizikos kapitalo fondas „Practica Seed Capital“. Vienas iš projektų kūrėjų – Lukas Lukoševičius, kuris prieš „TableAir“ Londone dirbo JP Morgan banko vartotojų sąsajų kūrimo specialistu.

Lrytas.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Jau daugiau kaip du dešimtmečius kasmet minime Sausio 13-ąją ir visada ją išgyvename su didžiuliu jauduliu. Tų dienų įspūdžiai neblėsta, gal tik mūsų prisiminimuose lieka vis mažiau detalių. Kita vertus, į viešumą iškyla naujų faktų, nes savo išgyvenimais pasidalija daugiau liudininkų ir tų įvykių dalyvių.

Šiomis dienomis buvo dalykų, apie kuriuos iki šiol nežinojome. Pvz., Sausio 13-osios dienomis kalbinama Kovo 11-osios signatarė Nijolė Oželytė pirmą kartą paskelbė, kad 1990 m. atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę ir formuojant jos valdžią, komunistai dėjo pastangų, kad premjeru būtų išrinktas Algirdas Brazauskas, o ne sąjūdininkė Kazimira Prunskienė. (Tą faktą žurnalistų paklaustas patvirtino ir pirmasis Nepriklausomos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis.) N. Oželytė, tuomet dar kino aktorė, buvo ką tik priimta į Komunistų partiją (ji sako iki tol nežinojusi, kad Lietuva buvo okupuota) ir todėl galėjo būti komunistų rezgamų planų liudininkė. Tiesa, sąjūdininkė premjerė po metų pasirodė ne ką geriau už komunistų statytinį (jos Vyriausybės nutarimas daugiau kaip tris kartus pabranginti maisto produktus buvo pretekstas „penktajai kolonai“ šturmuoti Seimo rūmus, o SSRS vadovui M. Gorbačioviui siųsti į Lietuvą specialiąsias pajėgas; Vyriausybės nutarimas priimtas sausio 4 d., tą pačią dieną, pasak V. Landsbergio, Maskvoje primamas sprendimas pradėti kariuomenės perdислоkavimą), bet valstybė jau buvo laimėjusi vienerius nepriklausomus metus ir aptvarkiusi savo struktūras bei gyvenimą.

Šventės džiaugsmą sugadino Seimo nutarimas neskirti Laisvės premijos Vytautui Landsbergiui, tuometiniam valstybės vadovui. Tas faktas skambėjo ne mažiau garsiai kaip ir pačios Sausio 13-osios prisiminimai. Laisvės ženklą sausio 13-ąją Nepriklausomybės aikštėje V. Landsbergis vis dėlto gavo, jam ji įteikė 20 visuomeninių organizacijų. Išeitų, kad tuomet, 1991-aisiais, buvome toliau pažengę savo laisvės keliu – persvara buvo sąjūdininkų pusėje, nes būtent jų balsais buvo paskelbta Nepriklausomybė, atkurtos valstybės funkcijos, sudaryta Vyriausybė, o 1991 m. sausio 13-ąją V. Landsbergio kvietimu ir valia tauta susicementavo į tvirtesnę medžiagą negu gelžbetonio blokai, iš kurių buvo sukrautos bariakados prie Parlamento. Šiandien nepriklausomybininkams pirmąją valstybės vadovą pagerbti Seime ir įvertinti Laisvės premija balsų jau nebeužtenka. Tiesa, tas faktas nesutrukdė džiugiai švęsti Laisvės, arba Pergalės, dienos, tik pagadino nuotaiką. Taip Seime pakviestas kalbėti sakė kun. Robertas Grigas, 1991 m. sausio 13-osios agresijos dienomis priėmęs Parlamento gynėjų priesaiką:

„Seimo sprendimas neskirti Laisvės premijos pirmajam faktiniam Lietuvos vadovui atkūrus nepriklausomybę buvo apgailėtinas... Praeis penki, dešimt metų, ir mūsų daugelio su jumis nelabai kas beprisimins, o V. Landsbergis, – manau, tai supranta ir jo draugai, ir nemėgėjai, – išliks Lietuvos istorijos vadovėliuose greta Basanavičiaus, Kudirkos, Smetonos, Žemaičio. Norite to ar nenorite, patinka tai kam nors ar nepatinka... Negebėjimas dėl asmeninių antipatijų priimti tikrovę terodo vien skaudžią valstybinio mąstymo stoką, „gentinės“ ir klaninės savivokos recidyvus. Turime juos įveikti, kad išliktume šviesi ir stipri Sausio 13-osios Lietuva“.

Šventinės nuotaikos nepataisė ir tai, kad V. Landsbergis neatėjo į šiemetinį iškilmingą Seimo posėdį, o liko su šventės dalyviais Nepriklausomybės aikštėje, sakė, – čia jam šilčiau. Vieni tą žingsnį pateisina, kiti sako, kad Profesoriumi nederėjo išsiseiti, o atėjus į salę pasveikinti ten susirinkusius, tarp jų – ir Sausio 13-osios didvyrius bei nukentėjusiuosius.

Ir jau visai nei šiaip, nei taip pasijutau, kai sausio 9 d. Vilniuje, Lietuvos nacionaliniame muziejuje, įvykęs inteligentų forumas „Inteligentijos vaidmuo Lietuvai iškilusių geopolitinių grėsmių akiivaizdoje“ paskelbė deklaraciją, kurioje pareiškė, kad Lietuva nėra savarankiška valstybė („Tik vėl tapusi suverenija šalimi Lietuva bus ne tik deramai pasirengusi įveikti jai iškilusias grėsmes, bet ir taps visateise demokratiniiais pagrindais pertvarkytinos ES kaip laisvų ir lygių tautų bei valstybių Sąjungos dalyve bei savarankiška ir gerbiama tarptautinės valstybių bendrijos nare“).

Įdomu – „pilietiška aktyvūs kultūros, mokslo ir verslo atstovai“, susirūpinę „visuomenės ir tau-

Puls – nepuls, apgins – neapgins

GINTARAS VISOCKAS

tos vaidmeniu Lietuvai XXI a. pradžioje susidūrus su naujai iškilusiais egzistenciniais išlikimo iššūkiais“, nepatenkinti, kad Lietuva priklausoma nuo Europos, kad čia mažai demokratijos, bet taip pat jie sako, kad patys į politiką neis ir jokių partijų per rinkimus nerems. Tai kaip „pilietiška aktyvūs“ to pasieks? Mano galva – tai grynų gryniausias žmonių kiršinimas, kaip tai daro kraštutiniai Lietuvos ir Europos valstybių politikai. Bet mūsiškiai skelbiasi esantys nepolitiški, o inteligentiški. Net pikta skaičiuoti jų deklaracijos pabaigą: „Sutartinai ir kryptingai dirbdami sulauksime dienos, kai Vilniuje – amžinoje Lietuvos sostinėje – susirinks politinės lietuvių tautos atgimimą paskelbsiantis visos šalies patriotiškų piliečių forumas. Neabejojame, kad tai bus forumas, pajėgsiantis vėl iškelti ir į politinę darbotvarkę įtraukti iš tautos atimtų suverenių galių sugrąžinimo ir demokratinės Lietuvos Respublikos suvereniteto atkūrimo klausimą“. Tai tik tušti žodžiai. Iš nieko niekas neatsiranda, nes juodo valstybės kūrimo darbo (murdytis politikoje) inteligentai nelinkę dirbti, jie yra aukščiau žemiško purvo.

Kokiais kriterijais vadovaudamiesi jie nustatė ir neva tautos galių uzurpavimą? Nesigirdėjo, kad intelektualai būtų kreipęsi į teismą dėl pastarųjų kurių nors rinkimų, tvirtindami, kad jie buvę nedemokratiniai. Taip, kuriai nors pusei rinkimuose išties nepasiseka, nepasiseka net ir geriausiems, kažkam nepasisekė ir pastarieji rinkimai. Teisybė, valdžia yra bloga, bet tokią mes visi rinkome. Todėl kyla įtarimas, ar tokius pareiškimus neskelbia kokie nors marsiečiai, kurie nežino, kas dedasi mūsų žemėje, o gal piktavaliai ar depresijon panirę žmonės, aplinkui matantys vien tik blogį ir nesvarstantys, kas būtų, jeigu Lietuva staiga atsiribotų nuo Europos. Taigi kiek laiko ji išbūtų palaimingame suverenite? Keista, kad intelektualams nieko neprimena 1939-ieji, neseni Krymo ir Rytų Ukrainos įvykiai. Ypač dabar, valdant kairiesiems, kurie kaimynams yra sukalbamesni. Jeigu neatsilaikė tokia didelė ir

labiau ginkluota valstybė kaip Ukraina, ir atidavė dalį savo teritorijos, tai ką reikėtų vienai pačiai būti Lietuvai, ir ne tik karine prasme, bet ir ekonomiškai. Beje, mokytieji neliepia atsisakyti europinių pinigų, kurių vienas kitas popierėlis vienokiu ar kitokiu būdu įkrenta ir į jų kišenę, jie neprašo išvaryti NATO lėktuvų iš mūsų erdvės, bet jiems duok visišką laisvę spręsti savo reikalus. Šeimoje ir vyras,

ir žmona, ir vaikai turi kažko atsisakyti vienas kito naudai, ginant kiekvieno iš jų suverenitetą ir iš pagarbos vienas kitam. O jeigu yra blogų dalykų, demokratinėje Europoje galima kreiptis į arbitrus – kad ir į teismus, kurie sprendžia ne tik šeimos, bet ir valstybių santykių bendrijoje reikalus. Reikia taisyti, keisti, tobulinti, bet negalima Europos prilyginti Sovietų Sąjungai. Nors mokytųjų deklaracijoje taip atvirai nesakoma, bet mes dar nuo anų laikų nepamiršome skaityti tarp eilučių.

Gera, kad Pergalės diena nėra valdžios ar inteligentų šventė, ją šventėme visi. Todėl Vytautas Landsbergis gavo Laisvės premiją, tegu ir ne valstybinę, Sausio 13-osios bėgimas įvyko, o snieguotoje Lukiškių aikštėje, priešais buvusius KGB rūmus, jaunimo organizacijos pražydino neužmirštuolių pievą. Beje, ši patriotinio jaunimo prieš metus pradėta akcija taip sujaudino žmones, kad šiemetinę Sausio 13-ąją su neužmirštuolės ženklu pasitiko visa Lietuva – nuo Prezidentės iki mokinuko (dar ir sausio 14-ąją savo parduotuvėje mačiau pardavėją su neužmirštuole). Žiedelis mirgėjo visose televizijose, jų buvo galima nusipirkti kioskuose už du eurus, o surinktos lėšos buvo skiriamos Lietuvos kariuomenei remti. Nors „Respublikos“ internetinis laikraštis ir kiti niurgžliai bandė šią naują iniciatyvą sumenkinti, esą tai masonų akcija, kuria norima paneigti tautinius ženklus, bet neužmirštuolė pakėrė visą Lietuvą ir gal net pasaulį. Tas simpatiškas žiedelis įnešė gailaus oro, romantikos į jau pradedančias stabarėti mūsų tautines tradicijas. Norint nenumarinti šventų dalykų, kaip tik reikia rasti vis naujų atminties sužadino ženklių (dar praėjusiais metais apie tai kalbėjo Prezidentė). Nuolatinis kartojimas kad ir iškilių frazių, rodymas senų, įprastų, nors ir svarbių ženklių laikui bėgant nusibosta. Todėl nenuostabu, kad neužmirštuolė kaip žaibas nutvieskė apsnūdusius mūsų jausmus ir akis.

Taigi šventė buvo, nors kai kas ir labai stengėsi ją sugadinti.

LAIŠKAI

TIKRENYBĖ, NE LEGENDA

Praėjusių metų laikraštyje („Draugas“, gruodžio 15 ir 17 dienomis) pasirodė įdomus epinis rašinys „Legendinis Lietuvos plėšikas – Steponas Rickus“. Tai Lietuvos Nepriklausomybės laikais plačiai išgarsėjęs plėšikas-žmogžudys, sukeliantis man senų laikų didelio siaubo ir baimės prisiminimus. Rašinio autorius – Jonas Šarka.

Tikėjausi ir laukiau „Draugo“ skaitytojų komentarų ir pasisakymų apie šį straipsnį, bet...

Autorius Jonas Šarka gana smulkiai ir išsamiai aprašė ano meto įvykius, susijusius su istoriniais faktais ir legendomis. Nežinau, iš kur jis juos taip kruopščiai surinko. Bet man straipsnis padarė didelį įspūdį. Todėl norėčiau autorių pagirti už šį straipsnį ir padėkoti už pateiktą mažai kam žinomų faktų bei legendų rinkinį.

Taigi, ir aš prisimenu tuos laikus, kada vakare siaubo apimti eidavom į lovą melsdamiesi, kad Rickus neateitų ir mūsų neapiplėštų ar nenužudytų. Nors nieko gero neturėjome, bet vis dėlto baimė buvo didelė. Tai mes, vaikai, supratome ir matėme ir savo tėvų veiduose, ir veiksmuose. Tėvas

metodiškai kas vakarą užrakindavo duris keliom spynom ir raktais, patikrindavo langų kabliukus ir hermetiškai užleisdavo uždangas, o prie durų pasidėdavo kirvį ir didelį kuolą, lyg tai būtų kuo nors padėję...

Ir iš tikrųjų Rickus siautė ir plėšė Kretingos ir kitose apskrityse. Visi apie tai kalbėjo, ypač apie jo pabėgimą iš Kretingos sunkiųjų darbų kalėjimo, ir gyveno nuolatinėje baimėje. Kad jis esą neturtingus sušelpia, apie tai nebuvo kalbos. Ne veltui mano mama savo seną siuvimo mašiną kaip didžiausią turtą slėpdavo kur tik išmanydama.

Be Rickaus siautėjimo ne mažiau tada buvo kalbama ir apie dar du pagarsėjusius plėšikus – Balšį ir Kazlauską. Jie esą dviese siautė, plėšė ir gąsdino žmones Kretingoje. Tai buvo 1935–1939 metai. Kitais metais apie juos jau nebesigirdėjo, plėšikai nustojo terorizavę žmones, bet vietoj to – užplūdo kitos rūšies teroras, kuris užtruko daugiau kaip penkiasdešimt metų.

Pranas Jurkus
Lockport, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti
„DRAUGA“
internete be jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Mokyklos vidiniame kiemelyje tylos minute buvo pagerbtos Sausio 13-osios aukos. Kairėje – Lietuvos ambasados JAV ministras patarėjas Mindaugas Žičkus, dešinėje – mokyklos direktorė Jūratė Bujanauskas.

Evaldo Bujanausko nuotraukos

Nes jų širdys plaka mūsų širdyse

ŽIVILĖ UČKURONIENĖ

Sausio 9 dieną Washingtono, DC Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje (KDLM) varpo dūžiais ir prasingais žodžiais „Skambėki per amžius vaikams Lietuvos – tas laisvės nevertas, kas negina jos“ prasidėjo Sausio 13-osios minėjimas ir istorijos pamoka, skirta 3–8 klasių mokiniams. Prieš 25-erius metus beginkliai Lietuvos žmonės stojo į kovą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Šiame minėjime prisiminimais ir mintimis, ką jiems reiškia Sausio 13-oji, pasidalijo mokyklos direktorė Jūratė Bujanauskas bei Lietuvos Respublikos ambasados JAV diplomatas Mindaugas Žičkus. Tada, prieš 25-erius metus, jie buvo dar vaikai; jie iki galo nesuprato, kas vyksta, bet jautė, kad ta Laisvė ir Nepriklausomybė yra kažkas nepaprasto. Lietuviai turi ypatingą – laisvės kovotojo – geną. Diplomatas ragino vaikus didžiuotis tuo, nes ne ginklai, ne tankai, ne kariuomenė, o vienybė, daina, troškimas, tikėjimas yra pats nenugalimiausias

ginklas. Vaikai, kurie negyvena Lietuvoje, kurie gimę JAV, bet mokosi lietuvių kalbos, jau prisideda prie lietuvių tautos išsaugojimo, nes kai nėra kalbos, nelieta ir tautos. Štai kokį didelį darbą vardan Lietuvos jau dirba mūsų vaikai lankydami lituanistinę mokyklą.

Istorijos mokytojas Audrius Kirvelaitis paminėjo sunkius ir ilgus lietuvių tautos žingsnius iki tos tragiškos 1991 m. sausio 13-osios nakties. Kovą 1944–1953 metais pralaimėję partizanai paskleidė žinią visai Lietuvai, kad ginklais laisvės neiškovosime, nes per maži esame – turime surasti kitą ginklą. O tai yra vienybė ir tikėjimas. Lietuva taip stipriai norėjo būti laisva, kad 1991 metais užteko tik vieno kreipimosi į tautą. Gyva žmonių jūra apjuosė svarbiausius Lietuvai pastatus: Spaudos rūmus, Radijo ir televizijos pastatą, Televizijos bokštą, Aukščiausiąją Tarybą. Paprasti, tokie kaip mes, mokytojai, gimnazistai, darbininkai – visi, visi... Juk nevažiuos tankai, nešaudys kariai į beginklius žmones, skanduojančius: „LAIS – VĖ, LIE – TU – VA“. Bet, deja, tie tankai pajudėjo...

7 klasės mokinė Monika Krunkaitis garsiai perskaitė kiekvieno žuvusio

Evaldas Bujanauskas

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos mokiniai įdėmiai klausėsi istorijų apie Sausio 13-ąją.

vardą ir pavardę, o kitų klasių vaikai priklijavo ant atminimo lentos žuvusiųjų portretus bei uždegė žvakutes. Tuo tarpu istorijos mokytojas Audrius perskaitė biografinius faktus apie tuos didvyrius, kurie paaukojo savo gyvybes, kad Lietuva būtų laisva.

Pamoka baigėsi mokyklos vidiniame kiemelyje, kuriame iš degančių žvakučių buvo sudėliotas žodis LAISVĖ, o žuvusieji pagerbti tylos minute, taip prisijungiant prie Lietuvos Res-

publikos ambasados Washingtono organizuotos akcijos „Būkime kartu“. Neužmirštuolės trapus žiedelis, prisegtas prie kiekvieno mūsų širdies – tai vienybės simbolis, primenantis – jie gyvi! Jie gyvi tol, kol mes garsiai apie savo laisvės kovotojus kalbame, kol jų širdys plaka mūsų širdyse.

Živilė Učkuronienė – Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos mokytoja

Ant atminimo lentos vaikai priklijavo žuvusiųjų portretus ir uždegė žvakutes.

Evaldas Bujanauskas

Degančiomis žvakutėmis buvo parašytas žodis LAISVĖ.

New Jersey vaikai bendravo su NBA žvaigždėmis

Po rungtynių „76ers“ krepšininkas Nik Stauskas (k.) ir „Toronto Raptors“ krepšininkas Jonas Valančiūnas (d.) susitiko su lietuviais sirgaliais.

Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos mokiniai, jų draugai, tėveliai ir mokytojai atidžiai stebėjo krepšinio rungtynes.

Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos nuotraukos

DAINA PETKEVIČIENĖ

Sausio 9 dieną Dr. V. Kudirkos lituanistinė mokykla (Elizabeth, New Jersey) organizavo mokinių ir jų draugų išvyką į NBA krepšinio varžybas Philadelphijoje – „76ers“ prieš „Toronto Raptors“. Per 100 lietuvių sirgo už abu žaidėjus: Joną Valančiūną, atstovaujantį „Toronto Raptors“, ir Nik Stauską, atstovaujantį „76ers“. Tarp sirgalių buvo ir Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius su šeima.

Tai buvo jaudinančios varžybos. „Toronto Raptors“ laimėjo rezultatu 108:95. Krepšininkas Jonas Valančiūnas, grįžęs po trumpos pertraukos dėl rankos traumos, pelnė 17 taškų ir atkovojo 9 kamuolius. Kitas lietuvių kilmės žaidėjas Nik Stauskas pelnė 3 taškus ir atkovojo 5 kamuolius. Po varžybų sirgalių laukė daugiau staigmenų. Abu žaidėjai, Nik Stauskas ir Jonas Valančiūnas, mielai priėmė mokyklos kvietimą susitikti po rungtynių. Vaikai turėjo galimybę kartu nusifotografuoti, gauti autografus ir pabendrauti su abiem NBA žaidėjais. Tą vakarą iš „Wells Fargo“ arenos visi išėjo su šypsena veide ir išpūdžiais, kurie, tikriausiai, niekada neišdils.

Daina Petkevičienė – Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos direktorė

Krepšininkai mielai priėmė mokyklos kvietimą po rungtynių susitikti su lietuviais sirgaliais. Nuotraukoje krepšininkas J. Valančiūnas kartu su Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos direktore Daina Petkevičiene.

New Yorko lietuviai bėgo „Gyvybės ir mirties keliu“

Vilniaus Pilaitės sveikuolių klubo „Gilužis“ vadovė Genovaitė Meškėlienė (k.) kartu su Lietuvos generaliniu konsulatu New Yorke (konsulas Julius Pranevičius – trečias iš d.) pirmą kartą New Yorke organizavo pagarbos bėgimą „Gyvybės ir mirties keliu“.

Lietuvos generalinio konsulato New Yorke nuotr.

Sausio 10 dieną, sekmadienį, pažymėdami 25-ąsias tragiškų, tačiau mūsų Laisvę subrandinusių ir mūsų Tautą sutvirtinusių sausio įvykių metines, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke ir Vilniaus Pilaitės sveikuolių klubas „Gilužis“ pirmą kartą New Yorke organizavo pagarbos bėgimą „Gyvybės ir mirties keliu“.

Pasipuošę lietuviška atributika ir įveikdami simbolinius kilometrus dalyviai prisijungė prie kasmet Vilniuje organizuojamo bėgimo, skirto 1991 metais žuvusiems už Lietuvos Laisvę atminti. Viena didžiausių bėgimo

renginių Vilniuje nebūna nugalėtojų ar pralaimėjusių, tai bėgimas, kuriame laikas nėra svarbus. Tai – pagarbos bėgimas.

Nepaisant oro sąlygų Vilniuje į šį bėgimą nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto kasmet susirenka tūkstančiai tautiečių ir svečių iš užsienio. Solidarizuojantis su bėgimu „Gyvybės ir mirties keliu“, minint Laisvės gynėjų dieną, analogiškus bėgimus rengia tautiečiai užsienyje.

Lietuvos generalinio konsulato New Yorke ir „Draugo“ informacija

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

LA skyrius šventė Akademinio skautų sąjūdžio 91-ąją sukaktį

Los Angeles skyriaus akademikai 91 metų Akademinio skautų sąjūdžio sukakties minėjime.

fil. Vytenio Vilko nuotraukos

FIL. VYTENIS VILKAS

2015 m. spalio 25 d. šventė prasidėjo gražiomis pamaldomis Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, kur išsirikiavę skautai akademikai įnešė ASD ir Korp! Vytis vėliavas. Buvo pasimelsta už gyvus ir amžinybėn iškeliauvusius narius. Parapijos klebonas paminėjo, kad šių metų svečias ir prelegentas fil. Gintaras Plačas su žmona fil. Aldona šventė 40 metų vedybų sukaktuves. Akademikų skautų sueiga vyko truputį toliau nuo parapijos, Pasadenos miestelyje, Brookside Country Club patalpose. Dalyvavo apie šimtą skautų akademikų ir svečių. Tarp svečių buvo naujasis Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Tomas Karanauskas.

Salėje šventė prasidėjo vėliavų įnešimu ir trumpu Los Angeles filisterių pirmininko Vytenio Vilko sveikinimu. Tylos minute pagerbti pastaraisiais metais iškeliauvusieji nariai, ypač talentingi ir aktyvūs skyriaus nariai a. a. fil. Gediminas Leškys, fil. dr. Arvydas Kliorė, fil. dr. Arvydas Kudirka, taip pat fil. Antanas Dundzila, kuris 1957 m. buvo pirmasis ASS pirmininkas Los Angeles.

Prieš pietus fil. Jūratė Venkienė sukalbėjo maldą. Po skanių pietų filisteris Vytenis Vilkas pristatė šventės prelegentą iš Čikagos – v.s. s.v. fil. Gintarą Plačą. Gintaras skautauja nuo mažens ir yra dirbęs įvairiose pareigose Lietuvių skautų sąjungoje. Yra buvęs LSS Tarybos pirmininkas, o 2014 metais paskelbtas Korp! Vytis garbės nariu. Gintaras jau penktus metus yra

Meninės programos atlikėja, ASD kandidatė sesė Kristė Jogaitė.

Vydūno jaunimo fondo pirmininkas.

Fil. Gintaras savo pranešime naudojo „powerpoint“ ir rodė nuotraukų. Brolis pirmiausiai padėkojo a. a. fil. Arvydo Kudirkos šeimai ir laidotuvių dalyviams, kurie daugiau kaip 2 000 dol. paaugojo Vydūno jaunimo fondui. Po to trumpai papasakojo Vydūno fondo istoriją nuo įkūrimo 1952 m. iki dabar. Fondo pagrindinis tikslas: „Remti aukštus mokslus einantį skautišką jaunimą, teikiant jam stipendijas, paskolas ir kitokią materialinę pagalbą“... Fondas iš viso iki 2010 m. yra turėjęs daugiau kaip 1.9 mln. dol. pajamų, per tą laikotarpį išleista arba finansiškai paremta daugiau kaip 30 leidinių ir studentams suteiktos 224 paskolos.

Fil. Gintaras toliau apibūdino pastarųjų penkerių metų Fondo veiklą: štai daugiau kaip 100 stipendijų studentams kasmet, studentams taip pat

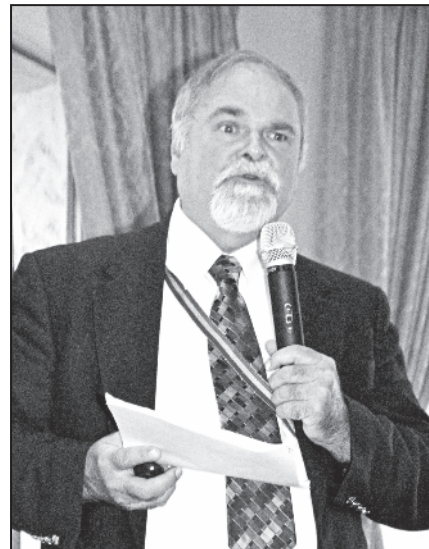
teikiamos paskolos, remiami skautiški ir moksliniai projektai, tęsiami kalėdinių atviručių vajai. Fondas taip pat sparčiai remia Lietuvos skautiją ir studentus. Fil. Edmundas Kulikauskas yra ilgametis Vydūno jaunimo fondo atstovas Lietuvoje.

Fil. Gintaras pasidžiaugė gera Vydūno jaunimo fondo finansine padėtimi ir papasakojo apie planuojamus darbus, tarp jų – apie Lietuvos ir Išeivijos LSS sąjungos su entuziazmu planuojamą Lietuvių skautų 100 metų jubiliejaus minėjimą 2018 m. Jis Los Angeles apylinkės skautus studentus kvietė pildyti prašymus stipendijoms, nes kartais trūksta kandidatų. Taip pat kvietė aukoti Vydūno jaunimo fondui. Vydūno jaunimo fondo tinklalapis: www.vydunofondas.net

Po prelegento kalbos šventės dalyviai pasveikino fil. Vytą Šliūpą 85-jo, o sesė Lionę Vilimienę – stebuklingo 99-ojo gimtadienio proga.

Toliau vyko meninė programa, kurioje ASD kandidatė, 20 m. studentė ir dainininkė Kristė Jogaitė padainavo keturias dainas (jai fortepijonu akompanavo Michael Brill). Sesė Kristė studijuoja muzikos industriją California State University Northridge. Ji gražiai padainavo „O cessate di piagarmi“ (muzika Alessandro Scarlatti), „The Black Dress“ (muzika John Jacob Niles) ir „Ugnelę“ (muzika Algimanto Bražinsko).

Toliau fil. Korp! Vytis ir ASD garbės narys prof. Algirdas Avižienis parodė ir aptarė įdomias nuotraukas iš Lietuvos akademikų skautų šventės Vilniuje, kurioje prieš porą savaičių pats dalyvavo. Lietuvos šventės daly-

Fil. Gintaras Plačas, Los Angeles Akademikų skautų metinės šventės prelegentas, kalba apie Vydūno jaunimo fondą.

viai šiltus sveikinimus siuntė Los Angeles akademikams.

Puiki jubiliejinė skautybės šventė baigėsi dainomis, kurias vedė Korp! Vytis pirmininkas Aleksas Vilkas, ASD pirmininkė Diana Viskantaitė ir visi jaunieji akademikai. Baigėme tradicinę dainą „Ateina naktis“, kurią šimtas dalyvių dainavo sustoję dideliu ratu aplink salę. Dar visi gražioje Californijos aplinkoje spėjo susiburti bendrai nuotraukai.

Didelis skautiškas ačiū tiems, kurie prisidėjo prie šventės organizavimo ir pasisekimo: fil. Onutei Keblienei ir vyrui Vytui, fil. Danutei Scolai, fil. Zitai Kuliešis-Pollack, fil. Albinui Sekui ir fil. Zitai Rahbar bei programos dalyviams!

Pasižymėkite savo kalendoriuose

Lemonto lietuvių skautų tuntai jau pradėjo ruošti lėšų telkimo vajams ir kviečia visus savo dalyvavimu paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją, kuri veikia jau 98 metus.

2016 m. vasario 6 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL skautų rėmėjai – Bičių būrelis – jau trečią kartą rengia Kugelio ir Krupniko vakarą. Atvykite ir balsuokite už skaniausią kugelį ir krupniką. Visos renginio lėšos bus skirtos Rako stovyklos pagerinimo darbams.

2016 m. vasario 19 d., penktadienį, 4 val. p. p. Lemonto tuntų skautai ir skautės prašomi atvykti į Pasaulio lietuvių centro didžiąją virtuvę ir padėti paruošti per 10 000 koldūnų tradicinei Kaziuko mugėi.

2016 m. kovo 6 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL vyks tradicinė skautų Kaziuko mugė. Mugė prasidės šv. Mišiomis 9 val. r., atidarymas 10:15 val. r. Visi skautai ir skautės, jų šeimos bei draugai kviečiami apsilankyti.

Skaučių rankdarbio sueiga su Alicija Rasutis (antroje eilėje viduryje). Šešupės draugovėje yra 11 sesių. Draugininkė Judita Urbaitė-Hoch, jai padeda sesės Olivija Petry, Lilė Šoliūnaitė ir Lidija Šoliūnaitė.

Aušros Vartų-Kernavės tunto žiniaraščio nuotr.

VARDAN TOS LIETUVOS

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

Pirmoje eilėje sėdi: Dalė Blekienė, Roma Bikulčienė, Regina Butkus, Irena Šalaviejiienė, kleb. kun. Jaunius Kelpšas, ALT’o pirmininkas Saulius Kuprys; stovi: Vilė Kilikauskienė ir Zita Bagdžiuvienė; antroje eilėje: Algirdas Petravičius, LŠSI vadas Julius Butkus, Genovaitė Dailidavičienė, Rimantas Šalaviejus, Albina Stanulis, Angelė Mikalauskaitė, Marija Lekienė, Audra Zakarauskienė, Virginia Mankus, Gediminas Grašys, Giedrius Bikulčius, Linas Marganavičius ir Vytautas Jurevičius. Audronės Kižytės nuotraukos

Šaulių namuose – renginys Sausio 13-tajai atminti

Sausio 17 d., sekmadienį, 10 val. r. Lietuvos Šaulių sąjungos Išeivijoje (LŠSI) nariai rinkosi į Švenčiausiosios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią šv. Mišioms. Mišias atnašavo kunigas Gediminas Keršys. Vėliavų rikiuote šauliai pagerbė Sausio 13-ąją žuvusiųjų ir Klaipėdos sukilimo aukų atminimą.

Po Mišių visi susirinko į Vytauto Didžiojo rinktinės šaulių namus. Čia vyko renginys, skirtas Sausio 13-osios 25-osioms metinėms paminėti. Gražiai papuošta salė – stendai žuvusiems atminti, gėlių puokštė ir žvakutė, nuotraukų parodėlė apie sausio 10 d. įvykusį pagarbos žygį „Gyvybės ir mirties keliu“. Didžiuoliame ekrane keitėsi Lietuvos vaizdai, buvo rodomos 1991 m. sausio 13-tąją žuvusių nuotraukos, skambėjo lietuviška muzika. Visi galėjo pasiklausyti šaulio Vytauto Jurevičiaus ir Zenono Petrošiaus atliekamų kūrinių. Renginyje dalyvavo „Draugo“ laikraščio ryšių su visuomene bei reklamos atstovė Audronė Kižytė. Dalyviai galėjo pasivaishinti gardžiu bulvių plokštainiu, kurį iškepė Zita Bagdžiuvienė, skaniu pyragu bei kava. Veikė baras.

Renginį pradėjo Vytauto Didžiojo rinktinės vadas Linas Marganavičius. Nuskambėjo Amerikos ir Lietuvos himnai. Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji. Rinktinės šaulė Rasa Gilienė perskaitė sveikinimą iš Lietuvos. Jis buvo skirtas visoms šaulių kuopoms.

Jūrų šaulių kuopos „Baltija“ šaulės Irena Šalaviejiene ir Genovaitė Dailidavičienė.

Kalbėjo ALT’o pirmininkas Saulius Kuprys. Apie sausio 10 d. įvykusį žygį papasakojo jūros šaulių kuopos „Baltija“ šaulė Irena Šalaviejiene. LŠSI vadas Julius Butkus ir Centro valdybos sekretorė Roma Bikulčienė įteikė apdovanojimą Marijai Vyčienei. Ji apdovanota už ilgametę aktyvią šaulišką veiklą. Kadangi Marija negalėjo dalyvauti minėjime, apdovanojimą priėmė jos vyras Antanas Vyčas. Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ vadui Giedriui Bikulčiui, Vytauto Didžiojo rinktinės vadui Linui Marganavičiui, Jūrų šaulių kuopos „Baltija“ vadui Rimantui Šalaviejui ir vado sekretorei Irenai Šalaviejenei buvo įteikti nauji Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje šaulio pažymėjimai.

Linas Marganavičius pakvietė pažiūrėti Martyno Starkaus ir Jono Banio filmą „Karas 2020-ieji. Rusijos in-

Grupės „Gintaras“ muzikantai – Zenonas Petrošius ir Vytautas Jurevičius.

formacinė agresija”. Po filmo dalyviai dalijosi savo išpučiais ir mintimis. Dar ilgokai niekas nesiskirstė, šiltai bendravo, klausėsi Vytauto ir Zenono atliekamų kūrinių. Dėkojame renginio organizatoriams – Vytauto Didžiojo rinktinės šauliams Rasai Gilienei ir Linui Marganavičiui ir sakome: iki pasimatymo kituose renginiuose.

LŠSI CV informacija

Puiki šeima: Karolina ir Grantas su savo tėveliais Ramune ir Kęstu Šimkais.

LŠSI vadas Julius Butkus ir LŠSI CV sekretorė Roma Bikulčienė perduoda Antanui Vyčiui apdovanojimą, skirtą jo žmonai Marijai Vyčienei.

Ilgas kelias į Lietuvą

Nijolės Tumėnienės albumą apie **Joną Rimšą** pasitinkant

Jonas Rimša. *Mergaitės su baltu tuniku*. Apie 1951–1955

Jonas Rimša. *Indėnų šokėjai*. Apie 1959–1965. Lietuvos išeivijos dailės fondo nuosavybė.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Jonas Rimša (ispaniškai *Juan Rimša*; gimė 1903 m. birželio 12 d. – mirė 1978 m. gegužės 13 d.) – lietuvių dailininkas, didžiąją dalį gyvenimo praleidęs Pietų Amerikoje ir kūręs paveikslus indėnų, taitiečių gyvenimo tematika. Jis gimė Svėdasuose, 1914 m. su šeima išvyko į Charkovą, kur lankė meno mokyklą ir gimnaziją. 1920–1925 m. Rimša gyveno Kaune, bet vėliau išvyko į Paryžių, iš ten – į Braziliją. Ten Mato Grosso ir Sao Paulo jis dirbo įvairius darbus, o laisvalaikiu piešė. 1929 m. persikėlė į Argentina, 1931–1934 m. studijavo tapybą Buenos Aires dailės akademijoje, bet jos nebaigė. 1936 m., susidomėjęs senųjų indėnų kultūrų civilizacija, išvyko į Boliviją, kur tyrinėjo aimarų istoriją, kultūrą. Gyveno tai Argentinoje, tai Bolivijoje, tačiau būtent pastarojoje šalyje Jonas Rimša susilaukė didžiausio pripažinimo. 1943 m. Sucre jis įkūrė meno mokyklą ir jai vadovavo, tačiau dėl finansų stygiaus 1944 m. ją paliko ir įkūrė privačią meno mokyklą – *Curso Superior de Belles Artes* – La Paz mieste. Mokykla veikė iki 1950 m.

1950–1965 m. Rimša gyveno daugiausia Argentinoje, tačiau keliavo po Čilę, Peru. 1965 m. dailininkas persikėlė į Santa Monica, Kalifornijoje, kur daugiausia ir gyveno iki pat mirties. 1966 m. jis lankėsi Taityje, kur sėmėsi idėjų kūrybai. Atradęs dvi seniausias

indėnų gimines – aimarus ir kečujus, ir išgilinęs jų gyvenimą, papročius dailininkas išreiškė tapyboje naują, tuo metu neįprastą koncepciją – iškėlė jų dvasingumą, atkreipė dėmesį į indėnus, kaip gilių kultūros tradicijų saugotojus ir tęsėjus.

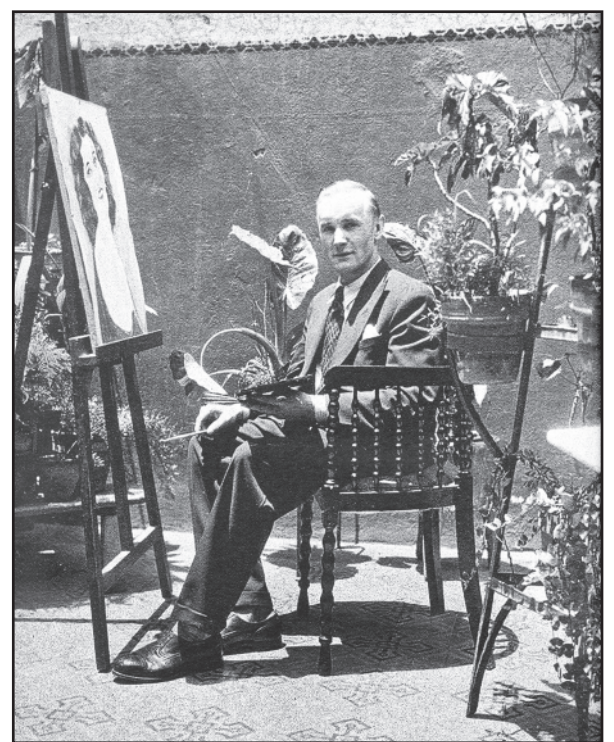
Vienas Rimša – dar ne Rimša!

Neseniai sulaukiau ypatingos dovanos iš senos bičiulės, produktyvios dailėtyrininkės Nijolės Tumėnienės – jos išpūdingo albumo apie dailininką Joną Rimšą „Sugrįžimas į Tėvynę“. Menotyrininkė šio dailininko kūrybą tyrinėja jau ne vienerius metus. 2011 m. Lietuvos dailės muziejus išleido jos parengtą 223 puslapių katalogą „Jonas Rimša. Tropikų šauksmas: Argentina – Bolivija – Taitis“.

Naujausio albumo pavadinimas „Sugrįžimas į Tėvynę“ – neatsitiktinis. Juk Jonas Rimša, ko gero, pats ryškiausias lietuvių išeivijos dailininkas, garsinęs Lietuvos vardą svetur. Jis ypač nusipelnęs Bolivijos kultūrai.

Apdovanotas aukščiausiu iš civiliams skiriamu Andų Kondoro ordinu (*El Condor de los Andes*). Jam suteiktas Bolivijos garbės piliečio vardas (1950) ir Sucre universiteto garbės profesoriaus vardas (1974). Bolivijos vyriausybė iš dailininko įsigijo apie 250 paveikslų ir perdavė juos svarbiausioms valstybės įstaigoms. Didžiulis ir išpūdingas Jono Rimšos paveikslas *La Paz ikūrimas 1548 m.* (1948) kabo Bolivijos sostinės municipaliteto rūmų salėje. Nemažai jo darbų yra įsigijęs La Paz centrinis bankas, taip pat privatūs asmenys.

Greta Cecilio Guzmán de Rojas (1899–1950) Jonas Rimša laikomas žymiausiu bolivių daili-

Jonas Rimša karštą dieną prie molberto Rosario mieste Argentinoje. 1931 m. sausis.

Jonas Rimša. *Argentinos peizažas prie Nahuel Huapi*. 1935. Lietuvos išeivijos dailės fondo nuosavybė.

ninku, vienu iš geriausių visoje Iberoamerikoje. Gyvenimo aplinkybių nuoblokštas į tolimus kraštus jis niekada neužmiršo Lietuvos, svajojo sugrįžti į Tėvynę, bent joje apsilankyti. Tačiau dailininko kelias į Lietuvą buvo labai ilgas.

Kaip rašo savo knygoje dailėtyrininkė Nijolė Tumėnienė, tėvo ištumtas iš gimtojo lizdo vien dėl to, kad nenorėjo eiti jo, siuvėjo, pėdomis, o nuo mažens svajojo tapti dailininku, Jonas Rimša išvyko ieškoti laimės svetur, į Brazilijos kavos plantacijas. Tik tvirtas charakteris ir begalinis noras siekti savo tikslo atvedė puslankį jau nuolį į Buenos Aires meno akademiją. Prabėgus ketveriems metams po studijų, jis jau atsiuntė tris savo darbus į IV Rudens dailės parodą Kaune (1938). Ir nustebino lietuvių dailininkus tapybos neįprastumu, humanišku, rimtu požiūriu į meną.

Antrą kartą Jono Rimšos tapyba Lietuvą pasiekė 1972 m., kai jo draugai atvežė paveikslą *Tamure (Šokėja)*, tapytą Taityje 1966–1969 m. ir padovanojo jį Lietuvos dailės muziejui. O trečią

Jonas Rimša. *Altiplancos šventė*. 1945. Bolivijos centrinio banko nuosavybė.

kartą jis sugrįžo su muziejui dovanota kolekcija – Taičio tema sukurtais 23 paveikslais, iš kurių 1977 m. buvo surengta dailininko kūrybos paroda Vilniuje. Bet jis pats dėl silpnos sveikatos jau negalėjo atvykti.

Jono Rimšos grįžimas į Tėvynę tęsiasi ir po jo mirties. 2010 m. Lietuvos dailės muziejuje pirmą kartą buvo surengta Lietuvą pasiekusių šimto penkių dailininko kūrinių paroda *Tropikų šauksmas: Argentina – Bolivija – Taitis*. Dailininko darbai buvo surinkti iš muziejų ir privačių kolekcijų bei asmenų. Didžioji dalis (75) priklausė privatiems asmenims, kurie, susirūpinę tolesniu Jono Rimšos kūrinių likimu, įsigijo juos daugiausia užsienyje. Paroda pažadino domėjimąsi Rimšos tapyba, ir po kelerių metų sumanių kolekcininkų dėka Lietuvą pasiekė dar arti šimto dailininko paveikslų. Svarbiausia, pasirodė tie kūriniai, kurie byloja apie menkai pažįstamą Boliviją, taip pat žymiausi indėniškojo laikotarpio darbai, be kurių buvo sunku spręsti apie dailininko kūrybos visumą. Ši nauja Lietuvos išeivijos dailės fondo kolekcija 2013 m. buvo parodyta Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, dailininko tapybos parodoje *Bronziniai žmonės. Atskleidęs indėnų dvasią* ir sulaukė didelio visuomenės susidomėjimo.

Vedybinis gyvenimas trukdys siekti aukštumų

Dailėtyrininkė Nijolė Tumėnienė tvirtina, jog Rimšos paveiksai tarsi skamba, o spalvos spinduliuoja stiprią energiją. Sunku suprasti, kur slypi tokio kolorito skambumo ir įtaigos priežastis. „Būdamas be galo darbštus ir išradingas, jis domėjosi ir tapybos technologijos problemomis, skaitė knygas ir eksperimentavo. Ir surado gerai apgalvotą techninį sprendimą. Jis netapė tiesiai ant balto drobės grunto, o pradėdavo tapyti paveikslą ant auksinio pirmojo sluoksnio. Todėl jo mėgstamos raudonos, geltonos, baltos ir žalios spalvos švyti tarsi iš vidaus, jų ekspresijos jėga – įtaigi ir pakankamai sutramdyta, nėra banali ir atvira. Tą patį principą, tik šiek tiek kitaip, jis taikė akvarelėse, kurias uždengdavo tam tikru laku, siekdamas prislopinti skaidrumą ir priartinti jas prie skambių sodrių aliejinės tapybos tonų. Jo darbuose stebina neapsakomas raudonos ir auksinės geltonos spalvos grožis, primenantis senovines ikonas“, – rašo dailininko kūrybos tyrinėtoja.

Tapytojas buvo vienišius. Jis anks-

ti įsitikino, kad vedybinis gyvenimas trukdys jam siekti meno aukštumų. Nė viena moteris negalės suprasti jo, klajoklio, gyvenimo. Jį gerai pažinojusiųjų teigimu, Rimša visą gyvenimą turėjo vieną mūžą – poetę ir novelistę Yolandą Bedregal. Kartą dailininkas yra prisipažinęs, kad ji buvo jo nuotaka, bet juos išskyrė likimas. Nuostabu, kad abu sugebėjo palaikyti nuširdžius, gerus, draugiškus santykius iki gyvenimo pabaigos. Yolanda Bedregal labai vertino jo kūrybą, buvo viena iš paskutinės Jono Rimšos parodos La Paz (1975) iniciatorių, eksponavo 16 jo darbų iš savo rinkinio ir parašė katalogo tekstą (jo lietuviškas vertimas yra išspausdintas albume „Sugrįžimas į Tėvynę“). Ši viena žymiausių bolivių rašytojų buvo giliai įsi-jautusi į tapytojo pasaulį. Dailininko kūriniai įkvėpė ją skirti eiles ne vienam paveikslui.

Tarsi niekad iš Lietuvos nebuvo išvažiavęs...

Albumo „Sugrįžimas į Tėvynę“ autorė mano, jog Jonas Rimša – unikalus dailininkas ne vien bolivams ir indėnams, bet ir mums, lietuviams. Pirmiausia jis papildė mūsų tapybą egzotikos motyvais. Tai pirmasis lietuvių dailininkas, kuris rimtai susidomėjo indėnais. Vazinejo po kaimus, kur jie gyveno, atrado aimarų ir kečujų genčių palikuonis, bendravo su žmonėmis. Tai „antropologinis tapytojas“, iš arti pažinęs ir tyrinėjęs senąją indėnų kultūrą. Savo kūriniuose jis atskleidė indėnų dvasią. Dailininkas gerėjosi indėnų papročiu sėdėti prie laužo prie-temoje. Tai siejasi ir su mūsų tradicijomis. Kaip kultūros vertybę jis pastebėjo bendruomeniškumą, šeimos sampratą, atkreipė dėmesį į moters ir motinystės svarbą, panašią į lietuvių. Mu-

ziejininkas Pranas Gudynas apie Rimšos paveikslus rašė: „Nebuvo keista juose matyti Pietų Amerikos indėnus, jų buitį. Mus – bent mane – tiesiog sukrėtė nuostabus paveikslų romantizmas ir meilė paprastam žmogui, kurie padvelkė iš Pietų Amerikoje gyvenusio Jono Rimšos darbų.“

Tapytojas Jonas Rimša priklausė Lietuvoje kūrusių Antano Gudaičio, Leonardo Kazoko, Vytauto Mackevičiaus, Antano Samuolio, Stasio Užinsko, Jono Vaičio ir išeivijon patekusių – Viktoro Vizgirdos, Adolfo Valeškos, Povilo Puzino kartai, kuri išaugo veikianti Paryžiaus mokyklos (tiesiogiai ar per savo mokytojus). Rimšos savi-tumą bei unikalumą sudaro tai, kad jis, gyvendamas Lotynų Amerikoje ir įgijęs kitą – ispanų mokyklos patirtį, neturėjęs betarpiškų ryšių su Europos kultūra ir Lietuva, liko artimas lietuvių tapybai, pirmiausia, humanisti-

Jonas Rimša. *Poetės Yolandos Bedregal portretas*. Apie 1947–1951

nėmis kūrybos nuostatomis ir ekspresyvia kolorito raiška, kontrastinių derinių harmonija, nepaprastu žalios spalvos emocionalumu ir įtaiga. Žiūrint į jo tapybą susidaro įspūdis, kad jis iš Lietuvos niekada nebuvo išvažiavęs.

Nesislėpkime savo geldelėse

„Sugrįžimas į Tėvynę“ – tai pirmasis Lietuvos išeivijos dailės fondo leidinys. Artimiausiu metu turėtų pasirodyti kitų išeivijos dailininkų darbų albumai ir monografijos. Fondo įkūrėjas Vilius Kavaliauskas tiki, kad jie ne tik pristatys Lietuvos išeivijos dailės kolekciją, bet ir išplės supratimą

apie šalies istorinį ir kultūrinį paveldą. Čia norėčiau „patapšnoti“ per petį geriamam Viliui už tokių ryžtą ir entuziazmą. Manau, jog platesnio pobūdžio straipsnį apie fondo veiklą netrukus skaitysite mūsų laikraščio puslapiuose, o jo parengti albumai atras garbingą vietą kiekvieno išeivio buveinėje!

Kalbant apie Rimšos albumą, didžiausias minusas yra tai, kad buvo užmiršta (o gal ignoruojama?) ispanų kalba. O juk tai buvo Rimšos kasdienybės „mondus operandi“ – kalba, kuri lydėjo jį didesnę jo gyvenimo dalį (knygoje tekstai pateikiami paraleliai lietuvių ir anglų kalbomis). Apmaudu, jog per rinkodaros „apsileidimą“ albumas praranda bet kokią didesnę perkamumo galią Pietų Amerikoje, kurioje anglų kalba ne taip jau plačiai vartojama.

Paieškos turėtų vykti ir toliau

Ar atsiras išsamus albumas apie dailininko Jono Rimšos kūrybą, atskleis (tikėkimės) ateitis. Dailėtyrininkė Nijolė Tumėnienė, dirbdama nelengvomis sąlygomis, net dvejose savo studijose vaizdžiai apibūdino toli už Lietuvos egzotiškose, ne europinės kultūrinės dvasios Iberoamerikos šalyse gyvenusio išeivio kūrybą. Bet laukia nauji iššūkiai, pirmiausia – parengti kuo išsamesnę Rimšos *catalogue raisonné*. To mes nerandame šiame albume. Čia skyriuje „Svarbiausių darbų katalogas“ pateikiamas tik Lietuvoje žinomų šio dailininko darbų sąrašas su iliustracijomis.

Tuo tarpu mano žiniomis, vien JAV lietuvių rankose yra beveik šimtas Jono Rimšos darbų. Kai kurie darbai išvardinti parodų, surengtų JAV (Tarptautinėje galerijoje Clevelande 1965 m. bei Čiurlionio galerijoje Čikagoje 1966 ir 1974 m.), kataloguose. Bent trejetas šimtų Rimšos drobių saugomos įvairiuose Bolivijos muziejuose ir valstybinėse įstaigose. Jų netrūksta ir Argentinoje – ypač Buenos Aires mieste. Tačiau nereikia klajoti po egzotiškas šalis ieškant dailininko pėdsakų. Kadaisė Rimšos darbai, įskaitant ir garsiąją Margot su raudona berete, kabėjo Lietuvių dailės galerijoje Lemonte netoli Čikagos...

Gyvenimo saulėlydyje dailininkas Jonas Rimša apsigyveno Santa Monica, Kalifornijoje. Ten jam padėjo įsikurti spaudos darbuotojas Algirdas Gustaitis. Iš prigimties smalsus, Gustaitis nutarė su mėgėjišku fotoaparatu, naudojant nespaltvotą juostą, įamžinti tuo metu dailininko dirbtuvėje buvusius darbus. Jų būta per šimtą. Gustaičio našlės dėka tos nuotraukos atsidūrė mano rankose. Ačiū Dievui, kad jos neatsirado šiukšliadėžėje. Jų paskelbimas laukia tinkamos progos (svarbi ir pačių darbų paieška).

Taigi, ar ne laikas Lietuvos išeivijos dailės fondo vadovams pasirūpinti kuo išsamesniu Jono Rimšos darbų registru? Manau, kad taip. Šis reto talento tapytojas dar kartą sėkmingai sugrįžo į Lietuvą dailėtyrininkės Nijolės Tumėnienės ir Lietuvos išeivijos dailės fondo dėka. Be galo didelis ačiū jiems už šį neįkainojamą darbą. Manykime, kad kada nors bus parengtas ir dailininko *catalogue raisonné*. Šį darbą galime įgyvendinti bendromis jėgomis.

P.S. Turintys Jono Rimšos darbų kviečiami pranešti apie tai „Draugo“ redakcijai – mes apsiimame persiųsti informaciją Lietuvoje gyvenantiems dailėtyrininkams.

– Redakcija

Alma Adamkienė, Dana Miliūnienė ir Roma Mastienė Jono Rimšos kūrybos parodoje Čiurlionio galerijoje. Čikaga, 1966.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Vos atvykę irakiečiai skundžiasi teismui

Vilnius (BNS) – Pirmieji pagal Europos Sąjungos (ES) susitarimus į Lietuvą perkelti irakiečiai siekia teisinio pabėgėlių statuso ir skundžia Vilniaus teismui sprendimą jiems suteikti laikiną teisinę apsaugą.

Tai patvirtino laikinai Migracijos departamento direktorės pareigas einanti Evelina Gudzinskaitė.

„Mūsų sprendimas buvo suteikti papildomą apsaugą jiems, o jie mano, kad jiems priklausė pabėgėlio statusas“, – sakė departamento vadovė. Sprendimas dėl laikinos apsaugos buvo priimtas 2015 m. gruodžio 15-ąją – tą pačią dieną, kai irakiečių šeima iš Graikijos atvyko į Lietuvą.

Pasak E. Gudzinskaitės, pabėgėlio

statusas suteikia teisę gyventi nuolat, teisinę apsaugą – laikinai. Tačiau nei finansinės išmokos, nei kitos garantijos nesiskiria.

Lietuva įsipareigojo per dvejus metus priimti 1 105 asmenis, kurie bėga nuo smurto Sirijoje, Irake ir Eritrėjoje. Pabėgėliai perkeliami iš Italijos ir Graikijos, kurios susidūrė su didžiausiu migrantų antplūdžiu.

Pirmoji šeima – tėvas, mama ir du vaikai – pagal šį ES susitarimą į Lietuvą atvyko gruodžio viduryje. Dviejų mažamečių vaikų tėvas mokėsi aukštesniojoje vadybos mokykloje, turi vadybos, statybų darbo patirties, motina niekur nėra dirbusi.

Pabėgėliai įpareigoti domėtis vietine kultūra

Vilnius (BNS) – Švedijoje viešintis pabėgėlių priėmimą koordinuojantis Vyriausybės vicekancleris Rimantas Vaitkus sako, kad Lietuva turėtų pasinaudoti šios šalies patirtimi ir įpareigoti atvykėlius lankyti lietuvių kalbos ir kultūros pažinimo kursus mainais į išmokas.

„Matome, kad (Švedijoje) pabėgėliai integracijos procese yra ‘įdarbinti’, kitaip sakant, jie privalomai turi dalyvauti visuose procesuose – nuo to pri-

klauso ir išmokų sistema, parama, – sakė vicekancleris. – Dar neturime jų įsipareigojimų dalyvauti, pavyzdžiui, mokymuose, vesti vaikus į darželius, ir artimiausiu metu turėsime tai pataisyti“.

Šį pasiūlymą R. Vaitkus žada teikti svarstyti Vyriausybei. Anot pareigūno, Lietuvai tai galėtų būti aktualu tik tuo atveju, jei smarkiai išaugtų migrantų skaičius.

Įvertintas medžių lajų takas

Medžių lajų takas Anykščiuose

Grynas.lt nuotr.

Vilnius (alkas.lt) – Medžių lajų takas, esantis Anykščių regioniniame parke, yra tarp 5 finalininkų Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos organizuojamuose apdovanojimuose turizmo inovacijų srityje.

Medžių lajų takas, kaip išskirtinis turizmo objektas, išsamiai pristatytas Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) tinklalapyje. Sausio 18 d. Madride „Palacio Neptuno“ vyko iškilmingas turizmo inovacijos projektų pristatymas, o sausio 20 d. vyks PTO apdovanojimų iškilmės.

Medžių lajų tako Anykščių regioniniame parke idėją inicijavo ir jo patatymą organizavo Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Tai buvo drąši idėja, bet projektas pasiteisino. Ją įrodė lankytojų srautai, populiarumas žiniasklaidoje bei oficialūs įvertinimai.

Sensacija buvo ir tai, kad šis Medžių lajų takas – pirmasis Baltijos šalyse ir pirmasis Rytų Europoje. Medžių

lajų takas tęsiasi 300 metrų ir tolygiai kyla iki 21 metro aukščio virš žemės paviršiaus. Takas baigiasi apžvalgos bokštu, kurio apžvalgos aikštelė įrengta 34 metrų aukštyje.

Originalus Medžių lajų architektūrinis sprendimas. Apžvalgos bokšto architektūros motyvų pasirinkta Lietuvos etnokultūrinio regiono – Aukštaitijos tautinė juosta. Fasaduose dominuoja juostos motyvas iš rombų. Medžių lajų tako informacinis centras neprikaištingai integruotas į aplinką. Stogas įkomponuotas į šlaitą, apaugintas žole.

Lajų takui parinkta ypatinga vieta – tai Anykščių šilelis. Šis Lietuvos miškas yra apdainuotas garsaus Lietuvos poeto Antano Baranausko poemoje „Anykščių šilelis“. Netoli įėjimo į Medžių lajų taką stūkso išpūdingas Puntuko akmuo. Lankytojai įvairiais metų laikais gali stebėti besikeičiančią gamtą ties medžių viršūnėmis.

IS vergijoje 3 500 žmonių

Ženeva (ELTA) – „Islamo valstybė“ (IS), kurios žiaurų valdymą lydi viešos egzekucijos, vergijoje Irake kalina apie 3 500 žmonių.

Jungtinių Tautų (JT) ataskaitoje teigiama, kad kovotojų grupuotė, kontroliuojanti dideles teritorijas kaimyninėje Sirijoje, vykdo nusikaltimus, ku-

rie kai kada gali prilygti karo nusikaltimams, nusikaltimams žmoniškumui ir galimam genocidui.

JT ataskaitoje nurodoma, kad tarp vergų daugiausia moterų ir vaikų, kilusių iš jazidų bendruomenės ir kitų etninių ar religinių mažumų.

Vokietija siūlo įvesti naują mokesť

Briuselis (BNS) – Vokietijos finansų ministras Wolfgang Schaeuble siūlo visose Europos Sąjungos šalyse įvesti degalų mokesť, kuris padėtų padengti pabėgėlių krizės išlaidas.

„Jeigu lėšų nacionaliniuose biudžetuose ir Europos biudžete neužtenka, tada susitarkime apmokestinti kiekvieną litrą degalų tam tikra

suma“, – sakė jis.

Šios lėšos būtinos Bendrijos išorinėms sienoms sustiprinti.

„Mes dabar turime apsaugoti Šengeno išorines sienas. Šios problemos sprendimas negali žlugti dėl lėšų trūkumo“, – nurodė W. Schaeuble.

„Problema turi būti išspręsta Europos lygiu“, – sakė jis.

L. DiCaprio – V. Putinas?

DiCaprio svajoja suvaidinti Vladimirą Putiną.

Infomoldova.net nuotr.

Los Angeles (BNS) – Aktorius Leonardo DiCaprio norėtų didžiajame ekrane įkūnyti Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną.

Juostos „The Wolf of Wall Street“ žvaigždė šiuo metu liaupsinamas už „Oskarui“ pristatytą išpūdingą darbą tikrais faktais paremtoje dramoje „The Revenant“.

Tačiau 41 metų aktorius jau galvoja apie naują vaidmenį ir sako, jog

rimtai svarstytų galimybę įkūnyti kontroversiškąją Rusijos vadovą.

„Putinas būtų ištis įdomus vaidmuo“, – sakė L. DiCaprio.

L. DiCaprio sakė, kad jam būtų įdomu didžiajame ekrane įkūnyti ir kitas prieštaringai vertinamas Rusijos figūras.

„(Vladimiras) Leninas taip pat būtų įdomus vaidmuo“, – sakė jis.

Daugėja britų, nenorinčių likti ES

Londonas (BNS) – Visuomenės apklausa parodė, jog po teroristinių atakų Paryžiuje ir išpuolių Kelne daugėja britų, norinčių, kad jų šalis pasitrauktų iš Europos Sąjungos (ES).

Pasitraukimo iš ES šalininkų stovykla pirmąją – dabar jai priklauso 53 proc. apklaustųjų. Referendumą šiuo klausimu yra pažadėta surengti iki 2017 metų pabaigos, bet jis galėtų įvykti jau šių metų birželį.

Apklausa internetu buvo atlikta sausio 15–16 dienomis, joje dalyvavo 1

004 respondentai.

Maždaug 34 proc. apklaustųjų nurodė, kad dėl lapkričio įvykdytų teroro atakų Paryžiuje yra labiau linkę balsuoti už išstojimą iš ES. 12 proc. sakė, kad dėl tų atakų yra labiau linkę balsuoti už pasilikimą Bendrijoje.

38 proc. apklaustųjų sakė, jog pranešimai apie seksualinius moterų užpuolimus per Naujųjų metų šventę Kelne reiškia didesnę jų balso už pasitraukimą iš ES tikimybę.

Nepardavinės knygos apie G. Washington

Washingtonas (Faktai.lt) – Aršios kritikos sulaukusi leidykla buvo priversta nustoti prekiauti vaikiška knygele, pasakojančia apie buvusį JAV prezidentą George Washington ir vergovę.

Knyga „Gimtadienio tortas George Washington“ (A Birthday Cake for George Washington) pasakoja apie buvusio Prezidento virėjų dirbusį vergą Hercules ir jo dukrą Delia.

Kūrinys buvo sukritikuotas dėl iliustracijose pavaizduotų besišypsančių vergų ir kitų didelį susirūpinimą keliančių aspektų. Leidykla pripažino, kad be platesnio istorinio konteksto knyga gali sudaryti netikrą realaus vergų gyvenimo išpūdį.

Parduotuvėje „Amazon“ knyga sulaukė menko įvertinimo, o skaitytojai ją pavadino pasibaisėtinais klaidinama.

VERSLO NAUJIENOS

Kaimo turizmas „Žaliojoje savaitėje”

Prasidėjo garsioji „Žalioji savaitė”. Iš mažos vietinės Berlyno mugės išaugusi į visame pasaulyje gerai žinomą parodą, šiemet „Žalioji savaitė” švenčia 90 metų jubiliejų. Nė viena kita paroda Vokietijoje nepritraukia tiek lankytojų, kiek ši.

Lietuva parodoje pristato natūralius ir ekologiškus gaminius, kurių daugelio receptūros paveldėtos iš senolių. Kaip ir visuomet – dalyvauja ir turizmo atstovai

Vokiečių turistai žvalgosi į Lietuvą

Labiausiai kelionėmis į Lietuvą domisi vyresnės kartos vokiečiai – tai gali patvirtinti Lietuvos kaimo turizmo asociacijos Jurbarko skyriaus pirmininkė Kristina Vančienė, jau daugiau kaip dešimt metų dalyvaujanti parodoje „Žalioji savaitė”. Ne pirmą dešimtmetį kaimo turizmo srityje besisukanti K. Vančienė pastebi, kad prie Lietuvos stendo, kur pristatomas mūsų šalies kaimo turizmas, dažniausiai ateina vyresnės kartos vokiečiai.

Yra tokių, kurie tvirtina 10 ir daugiau metų atostogaujantys tik Lietuvoje ir niekur kitur nenorintys važiuoti. Tačiau nemažai ir tokių interesantų, kuriems Lietuva dar neatrasta žemė. Kalbantis su žmonėmis paaiškėja, kad vyresnės kartos vokiečiai nemėgsta naudotis internetu, jiems reikia spausdintinės informacijos, aiškių žemėlapių, informatyvių bukletų.

„Dar yra europiečių, kurie baiminasi vykti automobiliu per Lenkiją. Juos nuraminame, kad keliai dabar geri. O vis tiek ieškantiems alternatyvų kelionėms automobiliu, patariame plaukti keltu arba skristi lėktuvu. Labai domina apgyvendinimo sąlygos ir kokia kalba galima susikalbėti. Klausinėja, ar galima kalbėti rusiškai, nes Rytų Vokietijos vyresni gyventojai beveik visi dar moka rusų kalbą. Beje, kainos – tai tema, apie kurią vokiečiai klausinėja mažiausiai”, – pastebi K. Vančienė.

Kristina Vančienė patikino, kad apgyvendinimo kainos nesikeičia jau keleri metai; dėl maisto kainų kilimo teko pabranginti tik maitinimo paslaugas.

Žavi natūrali gamta ir ramybė

Vokiečius stebina natūrali mūsų gamta, žavi, kad Lietuvoje yra daug erdvės ir mažai žmonių. Pastaruoju metu pastebima akivaizdi tendencija – populiarėja grupinis turizmas.

Žmonėms patinka, kai viskas yra suorganizuota ir viskuo pasirūpinta. Užsieniečiams reikia ramaus poilsio ir malonių išvykų nedideliais atstumais.

Tiesa, sumažėjo keliaujančių dviračiais – ko gero pirmiausia dėl nepakankamo eismo saugumo. Vis tik reikia pripažinti, kad dviračių takų dar trūksta. „Vis tik drįstantys važiuoti per Lietuvą dviračiais pasidžiaugia, kad keičiasi vairuotojų požiūris į dviratininkus: pastarieji atsargiau aplenkiami, jiems vis dažniau duodamas kelias”, – sako K. Vančienė.

Pasak jos, jaunimas daugelyje Europos šalių atostogų nė neima, jie kelionėms renkasi tik ilguosius ir šventinius savaitgalius, todėl daugiausia vyksta į mūsų šalies didmiesčius – Vilnių, Kauną, Klaipėdą.

Nakvynės ir pusryčių – nebeužtenka

Pati Kristina taip turi 4 gandriukais vertinamą kaimo turizmo sodybą ant Nemuno kranto netoli Jurbarko, kurioje vienu metu gali apnakvydinti 38 žmones. Ji pastebi, kad pastaruoju metu labai keičiasi vadinamasis „balių turizmo” pobūdis: per šventes į sodybą susirenkama ne tik pavalgyti ir išgerti, bet vis dažniau organizuojami teminiai vakarai, samdomi garsūs vedėjai, sudaromos turiningos programos. Ryškiai sumažėjo alkoholio vartojimas.

„Savo sodyboje jau treji metai organizuoju liaudiškas vakarones. Jas labai pamėgo latviai, švedai, danai, vokiečiai. Samdau liaudies muzikos kapelas, užsieniečiai šoka mūsų tautinius šokius, žaidžia žaidimus ir traukia lietuviškas dainas iki vidurnakčio. Vaisės paruošiu iš tautinio paveldo statusą turinčių patiekalų: pavyzdžiui, siūlom žemaitišką kastinį su bulvėmis ir kanapių mirkalu, maltos mėsos mirkalą su karštomis bulvėmis ir raugintais agurkais, keptą silkę, virtinukus su mėlynėmis ir aguonomis, kisielių”, – pasakoja K. Vančienė.

Sodyboje besiilsintys žmonės nori jodinėti, sportuoti, juos domina pasivaikščiojimai po mišką, pasiplaukiojimai upe. Daugelis nori edukacinių programų, ypač jos patrauklios jaunimui, moksleiviams. Paslaugų spektro plėtimas leidžia tikėtis ir ilgesnio turistavimo sezono, nes kol kas kaimo turizmo versle stipriai jaučiasi sezoniškumas: aktyvūs darbas prasideda balandį ir baigiasi atėjus lapkričiui.

„Mūsų ūkis”

Panaikinus sankcijas Iranui naftos kainos smunka

Jungtinių Tautų branduolinės srities stebėsenos tarnybų atstovai pareiškė, kad Teheranas įvykdė savo įsipareigojimus apriboti branduolinę programą. Jungtinės Valstijos atšaukė sankcijas, sumažinusias nuo 2011 metų Irano naftos eksporto apimtis nuo maždaug 2 mln. barelių per dieną iki kiek daugiau nei 1 mln. barelių per dieną.

Iranas pareiškė esąs pasirengęs padidinti eksporto apimtis 500 tūkst. barelių per dieną.

Nerimas dėl Irano grįžimo į ir taip perpildytą naftos rinką „Brent” markės naftos kainas smukdė iki 27,67 JAV dolerio už barelį – žemiausios ribos nuo 2003 metų.

ELTA

JAV dėl pūgų krito 30 tūkst. karvių

Daugiau kaip 30 000 melžiamų karvių krito JAV dėl stichinės nelaimės. Dėl pūgų gruodyje labiausiai nukentėjo stipriausi pienininkystės regionai. Pranešama, kad pūgos įsisiautėjusios gruodžio pabaigoje vakarinėje Texaso ir rytinėje New Mexico dalyje. Stipriai nukentėjo dešimt regionų, kuriuose įsikūrę stiprūs pienininkystės ūkiai, pagaminantys apie 40 proc. Texaso valstijos pieno.

Nors ūkininkai nuostolius dar tebevertina, tačiau aišku, kad dėl stichijos krito daugiau nei 30 000 karvių. Texaso pienininkų asociacijos atstovas

Darren Turley sako, kad kelias dienas negalėjo pasiekti ūkių, tad ir perdirbimui jau paruoštą pieną teko pilti lauk. Kai kur dėl audros karvės porą dienų išvis buvo nemelžtos ir jei tai nepakenkė iškart, gali atnešti primilžio nuostolių vėliau.

Dabar regionas aktyviai sprendžia problemą dėl kritusių gyvulių utilizavimo. Pranešama, kad valstybės ir regioninės institucijos svarsto ir nuostolių atlyginimo ūkiams klausimą.

BNS

JAV dėl pūgų krito 30 tūkst. karvių

Daugiau kaip 30 000 melžiamų karvių krito JAV dėl stichinės nelaimės. Dėl pūgų gruodyje labiausiai nukentėjo stipriausi pienininkystės regionai. Pranešama, kad pūgos įsisiautėjusios gruodžio pabaigoje vakarinėje Texaso ir rytinėje New Mexico dalyje. Stipriai nukentėjo dešimt regionų, kuriuose įsikūrę stiprūs pienininkystės ūkiai, pagaminantys apie 40 proc. Texaso valstijos pieno.

Nors ūkininkai nuostolius dar tebevertina, tačiau aišku, kad dėl stichijos krito daugiau nei 30 000 karvių. Texaso pienininkų asociacijos atstovas

Darren Turley sako, kad kelias dienas negalėjo pasiekti ūkių, tad ir perdirbimui jau paruoštą pieną teko pilti lauk. Kai kur dėl audros karvės porą dienų išvis buvo nemelžtos ir jei tai nepakenkė iškart, gali atnešti primilžio nuostolių vėliau.

Dabar regionas aktyviai sprendžia problemą dėl kritusių gyvulių utilizavimo. Pranešama, kad valstybės ir regioninės institucijos svarsto ir nuostolių atlyginimo ūkiams klausimą.

BNS

Lietuvoje prekės – vienos pigiausių Europoje

Lietuvoje vienos pigiausių prekių.

T. Vinicko nuotr.

Daugiau kaip 30 000 melžiamų karvių krito JAV dėl stichinės nelaimės. Dėl pūgų gruodyje labiausiai nukentėjo stipriausi pienininkystės regionai. Pranešama, kad pūgos įsisiautėjusios gruodžio pabaigoje vakarinėje Texaso ir rytinėje New Mexico dalyje. Stipriai nukentėjo dešimt regionų, kuriuose įsikūrę stiprūs pienininkystės ūkiai, pagaminantys apie 40 proc. Texaso valstijos pieno.

Nors ūkininkai nuostolius dar tebevertina, tačiau aišku, kad dėl stichijos krito daugiau nei 30 000 karvių. Texaso pienininkų asociacijos atstovas

Darren Turley sako, kad kelias dienas negalėjo pasiekti ūkių, tad ir perdirbimui jau paruoštą pieną teko pilti lauk. Kai kur dėl audros karvės porą dienų išvis buvo nemelžtos ir jei tai nepakenkė iškart, gali atnešti primilžio nuostolių vėliau.

Dabar regionas aktyviai sprendžia problemą dėl kritusių gyvulių utilizavimo. Pranešama, kad valstybės ir regioninės institucijos svarsto ir nuostolių atlyginimo ūkiams klausimą.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų sausio 20 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,92 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,64 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,63 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,32 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,64€

SVEIKATA

Pasižadėjimas sau – šias metais pagerinsiu sveikatą

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Pasibaigė 2015-ieji, jau ir Naujųjų Metų sutikimo šurmulyš baigia užsimiršti. Manau, kad daugelis iš mūsų metų sandūroje įsipareigojo, kaip gyventi, ką valgyti, kiek laiko skirti sportui ir kaip pagerinti savo sveikatą ateinančiais metais. Tiems, kurie dar nepriėmė įsipareigojimų, noriu priminti, kad dar ne vėlu tai padaryti. Planuoti ir įsipareigoti – būtina, tačiau patariame neplanuoti to, ko nebus įmanoma įgyvendinti. Kartais mūsų planai yra gana dideli, ir mums užtenka ryžto tik iki Valentino dienos. Todėl siūlome keletą lengvų įsipareigojimų, kuriuos kiekvienas galėsite vykdyti visus metus, o sveikatai tai bus ženkli nauda.

Kiekvieną dieną pradėkite atlikdami pasitempimus

Rytiniai pasitempimai pažadina jūsų kūną, padeda atsipalaiduoti. Jų metu pagerėja kraujo apytaka, raumenys gauna daugiau deguonies, ir pajusite, kaip tampate stipresni ir daug energingesni. Atliekant pasitempimus taip pat mažėja rytinis raumenų sustingimas.

Pasivaikščiokite kavos pertaukos metu

Rytinės kavos pertraukos metu patariame vaikščioti laiptais aukštyr ir žemyn, vaikščiokite pastato viduje ar gatvėje. 10 min. fizinio aktyvumo pagerina smegenyse kraujo apytaką, ir pasijusite darbingi bei pailsėję.

Kasdien perskaitykite bent vieną juokingą istoriją

Esant stresinėje būklėje, problemos atrodo neišsprendžiamos. Humoras padeda pamatyti įvykius kitoje šviesoje, ir problemų išsprendimas žymiai palengvėja. Nedidelė įtampa yra nepavojinga sveikatai, ji netgi padidina energijos antplūdį, bet užsitęsusi bei lėtinė gali pabloginti miego kokybę, sukelti depresiją, širdies ligas, netgi sąlygoti nutukimą. Studijos įrodė, kad juokas gali sumažinti streso hormonų kiekį ir net apmąšinti skausmą.

Valgykite skiltelę obuolio, bet ne traškučius

Skiltelė obuolio yra sveikiau nei bulvių traškučiai, – teigia maisto žinovai. Obuoliai yra mažiau kaloringi ir turi daugiau skaidulų. Jie mažina cukraus ir cholesterolio kiekį kraujyje. Priešpiečiams suvalgykite šviežių daržovių bei vaisių salotų, bet venkite sumuštinų. Gal tai nepavyks padaryti kiekvieną dieną, bet stenkitės taip valgyti bent kelis kartus per savaitę.

Išmokite giliai kvėpuoti

Patariama bent du kartus dienoje giliai pakvėpuoti. Tai sumažina įtampą ir jūs pasijusite žymiai geriau. Teisingai kvėpuoti siūlome taip: uždėkite rankas ant pilvo apie du pirštai virš bambos. Sėdėkite tiesiai, ir lėtai įkvėpdami skaičiuokite iki keturių. Įkvėpiant rankos juda nuo kūno, o lėtai iškvėpiant rankos juda link kūno. Iškvėpkite taip pat skaičiuodami iki keturių. Taip kvėpuokite penkis kartus.

Nerūkykite

Rūkymas yra vienas iš stipriausių fizinių ir psichologinių pripratimų, todėl yra gana sunku nustoti rūkyti. Šiuo metu yra įvairių būdų ir priemonių, kurie tikrai palengvina atsisakyti šiuo žalingu įpročiu. Ir jei jau kelis kartus mėginote mesti rūkyti ir nepasisekė – vėl bandykite. Kartais rūkoriams tenka bandyti net kelis kartus (vidutiniškai keturis) kol nikotino visiškai atsisakoma. Pagalvokite, kaip brangu yra rūkyti ir kiek pinigų galima sutaupyti, jau nekalbant apie naują sveikatą.

Kasdien pakeiskite vieną saldintą gėrimą nesaldintu

Saldinti gėrimai, kaip įvairūs „Pepsi“, „Coca cola“, vaisiniai, energetiniai gėrimai, vitaminais praturtinti vandenys, saldžios arbatos yra ne tik papildomos kalorijos jūsų dietoje, didina svorį, bet ir skatina dantų gedimą. Pabandykite pakeisti vieną saldintą gėrimą vandeniu, mažiau saldintais gėrimais ar nesaldinta arbatžolių arbata. Pradžioje pakeiskite vieną gėrimą per dieną, po to pabandykite pakeisti kelis.

Paskambinkite draugams

„Socialinių ryšių stoka gali pakenkti sveikatai lygiai taip pat kaip rūkymas, alkoholio vartojimas ir net labiau nei nutukimas bei nejudrus gyvenimo būdas“, – teigia 2010 metų studijos paskelbtos žurnale „PLoS Medicine“. Siūloma keletą kartų savaitėje paskambinti draugams, pakalbėti apie savo ir jų gyvenimus. Tai nebūtinai turi būti ilgas pokalbis, bet neturi būti ir beprasmiš. Galite aptarti sveikatos problemas, laisvalaikio planus, pakalbėti abi puses dominančiais klausimais. Studijos įrodė, kad žmonės, turintys stiprius bendravimo ryšius, patiria mažiau įtampas, turi daugiau sveikų įgūdžių, yra geresnės sveikatos, ilgiau gyvena.

Pasirūpinkite dantų ir dantenų sveikata

Teisingai ir rūpestingai valykite dantis. Ypač atkreipkite dėmesį į kasdieninį tarpdantinių valymą siūlu (flossing). Tai ne tik apsaugo nuo dantenų ligų, bet apsaugo ir jūsų širdį. Paskutiniųjų metų atliktų tyrimų išvados teigia, kad bakterijos, esančios uždegimo pažeistose dantenose, gali patekti į kraujo apytaką ir sukelti arterijų pažeidimus (uždegimus). O, kaip žinoma, ant pažeistų kraujagyslių greičiau nusėda riebalinės plokštelės, todėl užkempamos kraujagyslės, sutrinkdama kraujotaka, išsivysto insultas ar infarktas.

Ribokite elektroninių prietaisų naudojimą

Valandą prieš miegą nustokite naudotis internetu, išjunkite elektroninius prietaisus. Aktyvi protinė veikla gali apsunkinti užmigimą, o taip pat pabloginti miego kokybę. Prieš miegą patartina šilta, atpalaiduojanti vonia, meditacija, lengvo turinio pasiskaitymai. Įgyvendinkite šiuos patarimus. Džiaukitės gyvenimu. Ateinančiais metais būkite laimesnys ir sveikesnis.

Paruošta remiantis žurnalu „American Profile“, www.helpguide.org, www.health.com

MANO VIRTUVĖ

Gaminame pietus namie...

Šįkart siūlau jums porą veršienos receptų.

Troškintos veršienos kepenėlės

1 kg veršienos (arba jautienos) kepenėlių (apie 2 sv)
1 šaukštas aliejaus
1 šaukštas sviesto
150 ml raudono sauso vyno
150 ml jautienos sultinio
3/4 puodelio grietinės
šviežių šalapijų lapelių
druskos, pipirų

Kepenėles gerai išplauti, pašalinti plėveles ir nusausinti. Supjaustyti stambiais gabalais – miltuose volioti nereikia. Apkepinti keptuvėje su sviestu ir aliejumi – po 2–3 minutes iš abiejų pusių. Išėmus perdėti į pašildytą puodą, padruskinti ir papipirinti.

Paruošti padažą. Į keptuvę, kurioje kepė kepenėles ir liko skysčių, įpilti 150 ml raudono sauso vyno ir, padidinus temperatūrą, kaitinti, kol išgaruos alkoholis. Tada įpilti 150 ml sultinio (geriausiai – jautienos) ir pavirinti, kol padažo sumažės per pusę ir jis sutirštės. Suberti smulkiai sukapotus šviežius šalavijų lapelius ir dar truputį pakaitinti. Pabaigoje įmaišyti į padažą 3/4 puodelio grietinės.

Į paruoštą padažą sudėti kepenėles, patroškinti viską dar apie 5 minutes.

Patiekti pabarstytas šalavijo lapeliais. Prie kepenėlių labai tiks bulvių košė ir troškinti burokėliai.

Troškintos burokėlius ruoši taip: išverdu burokėlius, atvėsina ir sutarkuoju burokine tarka. Supjaustau kubeliais 1–2 svogūnus ir pakepinu juos keptuvėje su 2 šaukštais aliejaus. Kai svogūnai suminkštėja, sudedu tarkuotus burokėlius, įdedu lauro lapelį, pabarstau kalendroskmynų sutrintu mišiniu, padruski-

nu, papipirinu. Viską išmaišau ir, įpylus truputį vandens, patroškinu. Taip paruošti burokėliai labai tinka ir prie troškinto triušio, kiaušienos ar jautienos kotletų, „netikro zuikio“ (meatloaf).

Veršiena įdaryti obuoliai

6 didoki obuoliai
600 g maltos veršienos (21 oz, tiks ir paukštiena)
1 didelis svogūnas
aliejaus
2–3 šaukštai džiovintų
2 šaukštai kalvadoso
cinamono lazdelė
muskato riešuto
šviežio čiobreljo, rozmarino
arba šalavijo šakelė
druskos, pipirų

Iš obuolių atsargiai išskobti šerdį ir šiek tiek paties obuolio, kad būtų vietos įdarui.

Išskobtus obuolius supjaustyti kubeliais ir sumaišyti su malta mėsa.

Į keptuvę pilti aliejaus, įmesti cinamono lazdelę, suberti smulkiai pjaustytą svogūną, įberti muskato riešuto, įmesti kelias šakutes čiobreljo, rozmarino arba šalavijo (ką mėgstate), įpilti 2 valgomuosius šaukštus kalvadoso (jis turi obuolių skonį) ir visa tai pakaitinti. Gautą padažą sumaišyti su džiovintais, padruskinti, papipirinti ir įmaišyti į faršą.

Kepimo formą iškloti kepimo popieriumi. Įkaitinti orkaitę iki 190 C (375 F).

Obuolius standžiai prikimšti įdaru. Farširuotus obuolius sustatyti ant skardos ir kepti orkaitėje apie 25 minutes.

Tikiuosi, bent vienas šių receptų jums patiks!

Jūsų Indrė

Ona Puzinauskas, gyvenanti **River Forest, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Jonas Vyšnionis, gyvenantis Willowick, OH, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Liuda Butikas, gyvenanti **Plainfield, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Repeticijų akimirkos

Vitalijos Ivinskis nuotraukos

„Negirdėta pasaka“ – choreografės magistro darbas

NERINGA SMILGYTĖ

Iš Plungės kilusi Vitalija Ivinskis dar nuo vaikystės buvo linkusi į meną – griežė smuiku, kankliavo, lankė piešimo pamokas. Šokių susidomėjo likus dvejiems metams iki vidurinės mokyklos baigimo. Baigusi mokyklą įstojo į Klaipėdos universitetą, Menų akademijos Šokių katedroje pasirinkdama choreografijos specialybę.

Vitalija neslepia, kad iš pradžių buvo labai sunku. Daugelis kuršiokų buvo tikri profesionalai, šokantys nuo vaikystės, ne vieno apdovanojimo laureatai. Jai, vos su poros metų tautinių šokių stažu, teko nuolat vytis savo kurso draugus, tačiau mamos paskatinta nepasidavė.

Sunkus darbas pasiteisino – po kelių alinančio darbo metų jauna moteris apsigynė bakalaurą. Tiesa, Lietuvoje savo žinių taip ir neteko pritaikyti – dar prieš pabaigiant studijas, Vitalija susipažino su Amerikoje gyvenančiu, trumpai į tėvynę pavišėti sugrįžusiu tautiečiu. Meilė ir paskatino persikelti į Čikagą – šiandien ji čia jau beveik aštuoneri metai.

Nors nuo atvykimo praėjo nemažai laiko, bet Vitalijos užsibrėžtas kelias nepasikeitė – vos tik atvykusi, mergina įsidarbino šokių teatre „Pasaka“. Ne-trukus ėmėsi ir kito darbo – pradėjo mokyti vaikus lietuvių liaudies šokių Maironio lituanistinėje mokykloje. Dar po dvejų metų prisidėjo ir trečia

veikla – baletų pamokos „DanceDuo“ studijoje.

Igauta patirtis ir stiprus artimųjų palaikymas padėjo Vitalijai pasiryžti ir dar vienam projektui. Iki šiol dirbusi kitiems mergina pradėjo vadovauti jau pačios įsteigtai Choreografinių žaidimų studijai. Nuo 2015-tųjų rugsėjo pradėjo veikti ir antras studijos padalinys – Lisle priemiestyje.

Paklausta, kodėl jau ir taip užimtą dienotvarkę nusprendė papildyti magistrantūros studijomis, Vitalija šypsosi – į mokslus 2014 metais ji sugrįžo visai atsitiktinai. Atostogoms parskridusi į Lietuvą, per kuršiokų sambūrį sužinojo, kad buvusiai mokytojai iki pilnos magistrantų grupės trūksta vieno žmogaus. Kažkas pajaukavo – „va, kaip tik tavęs ir reikia“.

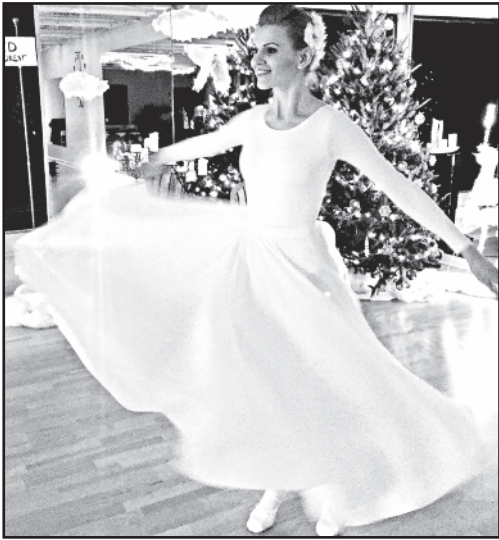
Nekaltas pajuokavimas netikėtai baigėsi rimtu pokalbiu universitete ir dar rimtesnėmis, pusantrų metų trukusiomis, nuotolinėmis magistro choreografijos studijomis. „Negirdėta pasaka“ – tai sausio 24 d. 3 val. p. p. pristatomas Vitalijos mokslus vainikuojantis baigiamasis magistro darbas.

Pasak choreografės, tai bus išskirtinis koncertas, suvienijantis net per šimtą jaunųjų atlikėjų iš keturių skirtingų grupių. Renginyje pasirodys „Grandis“, „Rusnė“ ir Choreografinių žaidimų studijos šokėjai, taip pat popchoro „Svajonė“ dainininkai. Bus šokama, vaidinama ir dainuojama. Vaikams akompanuos šokti mėgstanti katytė Murkė, o mėgstantiems pasakas bus galima išgirsti dar visai negirdėtą, Aušrinės Širvinskienės parašytą kū-

rinį, kurį visiems paseks miela Močiutė.

Vitalija kviečia apsilankyti visus – mamytės ir tėvelius, vaikučius ir jų draugus, močiutes bei senelius. Tai bus linksmas ir nuotaikingas renginys, skirtas visai šeimai, tad prašome nėsnausti ir išigyti bilietus – visos surinktos lėšos bus skirtos Pasaulio lietuvių centrui!

Bilietus galima išigyti: kavinėse „Old Vilnius“ bei „Rūta“ ir šokių studijoje „Menų Pastogė DanceDuo“. Kaina vaikams nuo 2 metų – 10 dol., suaugusiems – 15 dol. Koncertas vyks PLC Lietuvių Fondo salėje.

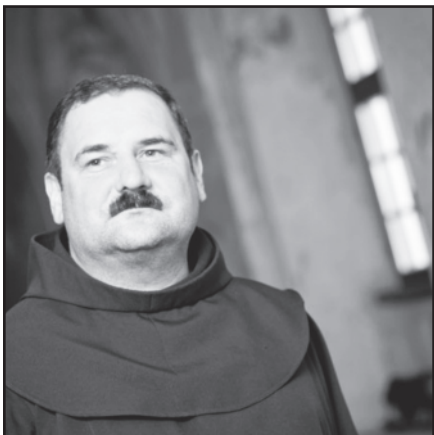
CHIRURGAI PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA Center for Health 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126 Tel. 331-221-9004	VIDAUS LIGOS EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS Kalbame lietuviškai 6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6 Chicago, IL 60638 Tel. 773-229-9965 Valandos susitarus
DANTŲ GYDYTOJAI	
DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA 9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL Tel. 708-598-8101	EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL 25 E Washington, Ste 1121, Chicago, IL Tel. 708-422-8260
SKAUSMO GYDYMAS DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ 7600 W. College Drive Palos Heights, IL 60463 Tel. 708-361-5550 Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas	AKIŲ LIGOS ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA 219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435 Tel. 815-741-3220
ADVOKATAI Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-4500 Valandos susitarus	IŠNUOMOJA Išnuomiju vieno miegamojo butą Pasaulio lietuvių centre Lemonte, antrame aukšte. Langai į pietų pusę. Tel. 708-805-5027

PO DIEVO SPARNU

Arūnas Peškaitis:

Rytų religijų praktikos kertasi su krikščionišku tikėjimu

Šiuo metu Vakaruose yra labai madinga tikėti reinkarnacijos teorija, praktikuoti jogą ar lankyti pas dvasinius Rytų mokytojus – guru. Ar tai suderinama su katalikų tikėjimu? Apie tai kalbamės su kunigu pranciškonu **Arūnu Peškaičiu, OFM.**

– Ar tikėjimas reinkarnacija ir krikščionybės tiesos neprieštarauja vieni kitiems?

– Tai yra nesuderinami dalykai. Krikščionis negali tikėti reinkarnacija, nes viena pagrindinių krikščioniškų tikėjimo tiesų yra tikėjimas kūnų prisikėlimu. O kūnų prisikėlimas yra dvasios, kūno ir sielos neatskiriamumas. Asmuo yra unikalus ir vienintelis, jo dalys negali klaidžioti po visatą ir išikūnyti tai vienur, tai kitur. Asmuo yra unikalus ir toks jis stos prieš Dievą Paskutiname Teisme. Reinkarnacija yra idėja, kuri yra iš esmės priešinga krikščionybei. Rytų religijose, kuriose reinkarnacija yra paplitusi, ji suvokiama kaip praeiksmas, didžiausias blogis. Dažnai Vakarų *New Age* judėjimo įtakoje reinkarnacija yra suvokiama kaip gėris – kiti gyvenimai mažesniais laukia su dar nepatirtais išgyvenimais. Tuomet galime šio žmogaus paklausti – o ką tau reiškia „aš“? Praėjusiame gyvenime buvau Elžbieta I, ką tai reiškia? Tai tu buvai arba Elžbieta I, arba Tu. Taip negali būti. Mano kūnas yra sielos išraiška. Kūną formuoja siela ir mano dvasia, kuri yra įkvėpta Dievo. Aš esu asmuo su savo kūnu, mano kūnas yra integrali mano dalis, o ne dėžė, kurioje kažkas nuolat mainosi. Kai žmogus pasakoja, kad praeityje jis buvo kažkuo kitu, jis nesusimąsto, kad jis to visai neprisimena. Jis prisimena tik savo ypatingas būsenas, vaizdus ir tų prisiminimų šaltinis gali būti labai įvairus. Jeigu aš buvau Napoleonas, tai tuomet buvau ne aš. Vakarietišrame reinkarnacijos idėjos variante yra vidinis prieštaravimas. Prisiminimų kilmė gali būti labai įvairi – tai ir psichologinė, psichopatologinė kilmė arba dvasinė kilmė, galbūt įtakota net okultinių praktikų.

– Dabar pasaulyje yra labai madinga praktikuoti jogą. Ar jos praktikavimas gali įtakoti žmogaus sąmonę, jo vertybes, ar tai tėra tik gimnastikos pratimai?

– Aš negaliu neigti, kad jos pratimai gali padėti sveikatai. Tai yra tradicinės Rytų medicinos dalis. Jei į tai žiūrėtume tik kaip į sveikatinimo programą, tai ją turėtų vesti medikai, kurie mokytų, pvz., teisingo kvėpavimo. Blogiausia, kad tas jos grupes

veda patys įvairiausi žmonės, neturintys tinkamo išsilavinimo. Jie tuoj pat įjungia į šią praktiką religinius dalykus – mantrų kartojimą, malda ir savo *guru*, yra jos formų, sukurtų būtent Vakarams, mažai turinčių kažką bendro su tradicine joga. Ir čia slypi didelis pavojus krikščionims ir visiems žmonėms, kuriems kartu su sveikatingumo piliule dar įkiša ir dvasinę piliulę. Tai mokymas apie reinkarnaciją, susiliejamą su energijomis, o krikščioniui tai yra jo tikėjimo griovimas. Pats esu pastebėjęs, kad žmonės ilgą laiką praktikuojantys jogą, labai dažnai būna pakankamai egocentiški, yra pastebimas atitrūkimas nuo realaus gyvenimo ir net artimiausių žmonių, o didelė koncentracija į save, savo vidinį pasaulį.

– Šiuo metu pasaulyje yra madinga būti kataliku, o tuo pačiu ieškoti atsakymų pas Rytų mokytojus guru, priimti jų mokymą ir praktikuoti. Ar čia vėl neiškyla pavojus nebesuvokti savo krikščioniško tapatumo?

– Čia dar didesnis nesusipratimas negu jos lankymas. Čia yra noras įgyti galią, pajusti energiją ir tai yra iš esmės išsižadėjimas krikščioniško tikėjimo. Krikščioniškas tikėjimas turi daugybę meditacijų praktikų, mistikų paliktų maldu, tad tikrai nereikia ieškoti jokių *guru*. Krikščioniui reikėtų turėti savo dvasios vadovą, tad kokia prasmė ieškoti *guru*. Žmogus pradeda tikėti, kad jis yra didesnis už kitus krikščionis. Jis priima komuniją, lanko bendruomenę ir sleidžia savo erezijas kitiems. Toks žmogus turėtų atlikti išpažintį ir išsižadėti visų šių dalykų. Tai yra pagonybė, pasak apaštalo Pauliaus – vergavimas pasaulio pradmenims. Tai yra susietumas su žemės, vandens energijomis, galių pajautimas, tai tarsi nupuolimas atgal iš ko Kristus mus išlaisvino. Labai dažnai tokiems žmonėms, kurie lankosi pas *guru*, prireikia ir kunigų egzorcistų pagalbos.

– Visose religijose yra gerų dalykų, ko mes galime iš jų pasimokyti, tačiau žmonės labai dažnai nebesuvokia, kas yra jų tikrosios vertybės... Jie save laiko katalikais, tačiau „iš didelės pagarbos“ kitoms religijoms pradeda tikėti ir jų mokymais. Ar tokie žmonės iš esmės tiki Kristų?

– Žmonės, kurie sako – visos religijos lygios, kodėl krikščionybė turėtų būti aukščiau, tie žmonės netiki Kristumi. Jie nėra nei krikščionys, nei budistai, jie neišpažįsta jokios religijos, juose pačiuose yra religijų maišatis. Tad yra du skirtingi dalykai – pagarba religijoms ir jų maišymas. Šie žmonės bando susikurti savo kišeninį dievą. Tokių žmonių yra labai daug, ypatingai Amerikoje ir Rusijoje. Kiekvienam religijos išpažinėviui yra svarbus jo pradininkas, kiekvienas budistas savo kalboje pasakys, kad Buda jam yra vienintelis, kuris parodo kelią. Žmogus turi žinoti, kuo jis tiki. Žmogus, kuris susikuria sau patogų tikėjimą, yra pagonis, stabmeldys, nes tai yra jo rankų ir proto darbo kūrinys.

Kalbėjosi
Renata Žiūkaitė

Lietuva žengia į mokslo aukštumas

Atkelta iš 1 psl.

„Narystė garsiausioje mokslo institucijoje – labai reikšminga Lietuvai. Mūsų šalis žengia į pažangiausių pasaulio šalių tarpą. Lietuviai mokslininkams, verslininkams ir mūsų jaunimui tai atvers neribotas galimybes pasinaudoti pasauline patirtimi ir prisidėti prie garsiausių išradimų, užtikrins sparčią inovacijų ir ateities technologijų raidą Lietuvoje, skatins valstybės ekonominę pažangą ir žmonių gerovę“, – sakė Prezidentė.

Tik nedaugelis valstybių tapo šios mokslo institucijos narėmis. Šiuo metu CERN turi 21 narę ir 2 asocijuotas nares. Narystė CERN yra tiesiogiai susijusi su naryste Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO), kuri ypatingą dėmesį skiria inovacijoms.

Lietuva su CERN bendradarbiauja nuo 1993 metų. Kasmet čia stažuojasi apie 20 šalių mokslininkų. Vykdomi bendri projektai su Vilniaus, Vilniaus Gedimino technikos, Kauno technologijos universitetais, lazerių gamintojais „Ekspla“ ir „Standa“. Itin perspektyvios bendradarbiavimo sritys yra medicina, energetika, medžiagų inžinerija, informacinės technologijos.

Mokslinių tyrimų srityje Lietuva pirmauja tarp Baltijos valstybių. Šalyje veikia 5 modernūs mokslo ir verslo slėniai, kuriuose vykdomi pažangiausi tyrimai sveikatos, energetikos, technologijų, jūrų ir žemės ūkio srityse. Lietuvos jaunimas vis aktyviau domisi ir studijuoja technologinius mokslus. Vien per praėjusius metus studijuojančių technologijas skaičius išaugo 10 procentų. 2017 metais pagrindiniuose Lietuvos regionuose bus atidaryti 10 STEAM centrų, kurių tikslas – populiarinti gamtos, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokslus tarp mūsų šalies jaunimo.

Vizito CERN metu Prezidentė susitiko su čia dirbančiais Lietuvos mokslininkais. Šalies vadovė taip pat virtualiai bendravo su Vilniaus licėjaus, „Saulės“ ir Pasvalio gimnazijų, kitų Lietuvos mokyklų mokiniais, dalyvaujančiais specialiaje „S'cool Lab“ projekte. Tai pažintinis projektas mokykloms, kuris pasitelkiant išmaniąsias technologijas padeda virtualiai aplankyti CERN laboratorijas.

Šių metų kovą Vilniuje rengiama paroda, kurioje Lie-

Iš Ženevos Prezidentė Dalia Grybauskaitė vyksta į Pasaulio ekonomikos forumą Davose. EPA-ELTA nuotr.

tuvos žmonėms bus suteikta unikali galimybė apžiūrėti CERN esančio dalelių greitintuvo dirbtinį tunelį. Jos metu Vilniuje taip pat bus atidaryti moderniausi Baltijos šalyse Fizinių ir technologinių mokslų bei Gamtos mokslų tyrimų centrai.

Europos branduolinių tyrimų organizacijoje stažuojasi pusė pasaulio fizikų. Čia nuolatos dirba 2 300 ir stažuojasi apie 12 tūkstančių mokslininkų iš 113 valstybių. CERN įvykdytais moksliniais atradimais viso pasaulio žmonės gali naudotis nemokamai – taip ši organizacija prisideda prie mokslo pažangos skatinimo.

Iš Ženevos Prezidentė Dalia Grybauskaitė vyksta į Pasaulio ekonomikos forumą Davose. Lietuvos vadovė šiemet ypatingai pabrėž inovacijas ir moderniąsias technologijas, juo labiau kad šių metų Davoso tema yra ketvirtoji industrinė revoliucija. Prezidentė dalyvaus įvairiuose aukšto lygio susitikimuose, tarp jų ir svarbiame vandeniui skirtame forume, kurį inicijuoja Jungtinių Tautų organizacijos ir Pasaulio banko vadovai. Bus bandoma ieškoti sprendimų ir atsakymų kaip pasaulis turi išspręsti vandens problemas. D. Grybauskaitė forumė kalbės apie didelių infrastruktūrinių objektų, ypatingai energetikos srityje, galimą neigiamą poveikį vandeniui.

Pasaulio ekonomikos forumas šiemet vyksta sausio 20–23 dienomis.

ELTA

MŪSŲ JAUNIMAS

Kūčios be sniego

LAF kūčios. Iš k.: Karolis Ramanauskas, Michael Plite, Carolyn Plite ir Audra Kriaučiūnas Irenos Kriaučiūnienės nuotraukos

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Kalėdos, ką tai reiškia? Daugumai amerikiečių Kalėdos yra laikas važinėti po parduotuves ir ieškoti tinkamų dovanų šeimai arba draugui. Mums, lietuviams, Kalėdos yra laikas susirinkti ir kartu švęsti Kristaus gimimą (na, gal Kalėdų Senelis atneš ir kažkiek dovanų?). Kaip žinote, vakaras-naktis prieš Kalėdas yra ypatingas metas – Kūčios. Tą vakarą rinkosi ir Lafayette miestelio, Indijos valstijos, lietuvių bendruomenė.

Jau kelios dienos iki Kūčių namą gaubė grybų ir žuvies kvapai. Nors žuvį mėgstu, silkės tikrai ne. Buvo labai gaila matyti, kaip mama visus lietuviškus baravykus sumaišė su silke. Tikra tragedija! Man ir kitiems vyrams reikėjo paruošti išnuomotą patalpą. Sunešėm kėdes ir stalus, o svarbiausia – šienas po staltiesėmis. Visi suvažiavo Kūčių popietę. Buvo net 30 lietuvių! Nors atstovavome

septynioms šeimoms, tą vakarą visi buvome viena šeima. Susirinko šeimos iš Indianapolio bei Michigano. Įdomu, kad pusę jaunimo mokosi Purdue, pusė – Indiana universitetuose. Buvo beveik kaip kongreso suvažiavimas, tik čia buvo daugiau valgymo negu diskutavimo. Patiekalai buvo gražiai išdėlioti, degė žvakės, skambėjo kalėdinė muzika, – tikra šventė.

Maldą kalbėjome ir lietuviškai, ir angliškai. Prisiminėme artimuosius, kurie arba toli nuo mūsų, arba jau iškeliavę pas Dievą. Po maldos dalijomės kalėdaičiais. Man daug kas linkėjo sėkmės moksle (gerai, nes man to ir reikia). Po to prasidėjo vaisės. Skaniausia buvo lašiša ir bulviniai blynai. Vėliau atėjo lietuvių kilmės kunigas Baikauskas, kuris yra ir mūsų bažnyčios klebonas. Vakarienę užbaigėme saldžiais patiekalais – šakočiu ir sausainiais.

Dar giedojome kalėdines giesmes. Sutvarkę patalpas išsiskirstėme. Kai kurie (taip pat ir aš) nuvykome į vidurnakčio (Bernelių) Mišias ir ten sulaukėme šv. Kalėdų.

Audra Kriaučiūnas, Andrius Kriaučiūnas, Martynas Ramanauskas

Rimas Ramanauskas ir Romualdas Kriaučiūnas

A † A
ELENA G. VARANKIENĖ
GIRŠAITĖ

mirė 2016 m. sausio 17 d. Lietuvoje, sulaukusi 96 metų.
Gimė 1919 m. lapkričio 15 d. Seirijuose, Lietuvoje. Ferdinando Jono Giršos ir Jadvygos Paulinos Beržalytės šeimoje.
1949 m. Elena ir vyras Tadas Varanka atvyko į Čikagą. Elena dirbo „histopathology“ laboratorijoje laborante Presbyterian St. Luke’s ligoninėje, vėliau Rush Presbyterian St. Lukes Medical Center, Čikagoje. Mėgo siūti, gaminti valgyti, skaityti, kalbėjo keliomis kalbomis.
Nuo 2004 m. gyveno Vilniuje, Lietuvoje.
Velionė buvo sesuo a. a. Irenos Aleknavičienės.
Nuliūdę liko: dukros Rasa McKean su vyru Henry ir Dalia Varankaitė bei daug giminių.
Velionė buvo pašarvota Vilniuje sausio 20 d. Šv. Mišios už a. a. Eleną aukojamos ketvirtadienį, sausio 21 d. Bernardinų bažnyčioje. Ji bus palaidota Kairėnų kapinėse, šalia Vilniaus.
Šv. Mišios už a. a. Eleną bus aukojamos ir Čikagoje.
Daugiau informacijos galite gauti paskambinę tel. 573-368-5358 arba parašę el. paštu dalia.varanka@gmail.com.

Nuliūdę artimieji

www.draugas.org/mirties.html

- Moteris ieško ligonių ar pagyvenusių žmonių priežiūros darbų su gyvenimu. Patirtis, geros rekomendacijos. Gali pakeisti ar išleisti atostogų. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-691-6542.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-615-5235.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.
- Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. Tel. 872-214-2203.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.
- Nuoširdi slauga, gebėjimas bendrauti, sveikas naminis maistas, kasdieninis atėjimas ar buvimas visas 24 val. Tel. 779-774-8182.
- Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-280-1347.
- Moteris, turinti CNA sertifikatą, labai geras rekomendacijas, slaugos darbo patirtį, ieško darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 312-647-3208.
- Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, turi automobilį, legali, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. Tel. 773-330-0092.
- Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų. Tel. 773-757-9666.
- Medikė ieško senų žmonių priežiūros darbo. Gera anglų kalba, patirtis, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus IL, MI, IN valstijose. Tel. 312-256-6945.

Per skautybę – lietuvybei
Išėjimo skautų lietuviško liaudies meno knyga

1945 metais Vakarų Vokietijoje pabėgėlių, išvietintųjų lageriuose-stovyklose buvo atkurta Lietuvos skautų organizacija. 2015 metais Lietuvių skautų sąjunga šventė lietuviškos skautybės atgimimo 70-ąją sukaktį. Šios sukakties proga v.s Alė Namikienė paruošė gausiai iliustruotą knygą, kurioje apstu išėjimo lietuvių skaučių ir skautų sukurtas liaudies meno pavyzdžių – kalėdinių šiaudinukų, velykinių margučių, lietuviškų juostų, tautiniais drabužiais aprengtų lėlių, lietuviškais raštais išdegintų lėkščių... Knygoje aprašyti lietuvių liaudies meno puoselėtojai įvairiose Amerikos ir Kanados vietovėse. Kaip leidinio įvade teigiama, jis „...yra skirtas prisiminti seses ir brolius, kurie, suvėrę šiaudinukus, prie lietuviško, skautiško Kūčių stalo sukvietė mūsų visuomenę, velykes, marginius margučius ir tą meną rodžiusias kitataučiams, parodų rengėjas, audėjas, kurios tautiniu drabužiu aprengė mūsų jaunimą. Visa tai – kad Lietuvos vardas būtų gyvas...“

Knygą „Per skautybę – lietuvybei“ galite įsigyti „Draugo“ krautuvėlėje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) sausio 24 d. švęsime trečiąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių parapijos salėje vyks Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus apylinkės narius gausiai dalyvauti ruošiamame Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjime, kuris įvyks š. m. vasario 14 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių Fondo salėje. Adresas: 14911 127 th. St., Lemont, IL 60439.

■ **Maloniai kviečiame paminėti Vasario 16** ir Kovo 11 – Lietuvos Nepriklausomybės dienas. Vasario 20 d., šeštadienį, 6 val. v. Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje (Church of the Annunciation of the Blessed Virgin Mary), 259 N 5th Street, Brooklyn, NY 11211, muzikinę programą atliks smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė ir pianistas Miles Massicotte, lietuviškos poezijos minia-

tiūras skaitys New Yorko Mėgėjų teatro aktoriai, vadovaujami Vidos Bladykaitės. Minimis apie šias istoriškai svarbias datas pasidalsins LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Po minėjimo ir koncerto – vaišės. Rengia New Yorko Lietuvių Bendruomenės valdyba ir Tautos fondas.

■ **Dokumentinis filmas „Baltijos universiteto istorija“** (apie Baltijos universitetą, 1946–1949 metais veikusį Hamburge) bus rodomas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje vasario 20 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Dalyvaus režisierė Helga Merits.

■ **Kviečiame į Gavėnios rekolekcijas „Gailastingumas – įžengti į kito chaosą“**. Rekolekcijos vyks vasario 20 d., šeštadienį, 9 val. r. Ateitininkų namuose, jas ves s. Ligita Ryliškytė SJE – Eucharistinio Jėzaus sesuo, medicinos mokslų daktarė, šiuo metu studijuojanti sisteminės teologijos doktorantūros programoje Bostone. Ruošia Ateitininkų namų valdyba ir Čikagos Akademinių skautų sąjūdis.

CLEVELAND, OH

Pasitarimo dalyviai (iš k.): KSU viešųjų ryšių direktorė Sandra Morgan; KSU bibliotekų direktorius James Bracken; LR garbės konsulė Ingrida Bublienė; Kent Lituanistinės programos pirmininkas dr. Viktoras Stankus.

Kent State University (KSU) įvyko pasitarimas dėl šioje mokslo įstaigoje saugomo lietuviškų knygų tyrinėjimo. Rinkinį sudaro apie 13 000 knygų. Universitetas suteiktų stipendiją humanitarinių mokslų daktarui/ei ar magistrui/ei, kurie būtų susidomėję moksliškai aprašyti lituanistinį archyvą, įskaitant jo apimtį, kategorijas, retesnius leidinius ir pan. Kreiptis į LR garbės konsulę Ingridą Bublienę el paštu: ingrida.bublys@ibinternationalinc.com arba į Kent Lituanistinės programos vadovą dr. Viktorą Stankų el paštu: stankusvik@gmail.com.

KSU info ir nuotr.

WASHINGTON, DC

Europos Sąjungos atstovybėje Washingtone atidaryta New Yorke gyvenančio lietuvių menininko Vytenio Jankūno fotografijų paroda „Užstrigęs traukinys“.

Fotografijose autorius įamžina trauminę „amžino klajūno“ situaciją: klajūno, kuris „užstrigo“ nuolatiniame – todėl paradoksaliai sėliame – migravime. Fotografuojama *in cognito* mobiliuoju telefonu keliaujant New Yorko metro „J linija“ tarp Queens ir Manhattano.

LR ambasados Washingtone info ir nuotr.

TORONTO, ONTARIO

Sausio 15-osios vakarą LR garbės konsulas dr. Jonas Prunskis ir garsus praeityje kanadiečių kilmės ledo ritulio žaidėjas Bobby Hull stebėjo Chicago Blackhawks (buvusios Hull komandos) ir Toronto Maple Leafs rungtynes, kuriose pergalę šventė čikagiečiai.

J. Prunskio asmeninio albumo nuotr.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ŠIUO METU JAU SURINKINĖJAME SIUNTAS KALĖDOMS!

SIUNTINIAI Į VISAS EUROPOS SĄJUNGOS ŠALIS

+ UKRAINA, BALTARUSIJA, MOLDOVA, RUSIJA.

PAGREITINTI ORO IR LAIVO SIUNTIMO TERMINAI

KIEKVIENA DEŽĖ NEMOKAMAI APDRAUSTA \$100

Asmeninių siuntų tel.: 708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų: 630-774-2136

SEKITE SAVO SIUNTAS: www.AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėja 6112 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Always With Flowers 11318 S. S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Daili 22 W. 535 Burnside Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-489-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Biomed 360 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Granitex 704 N. Larch Ave., Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-858-1838
Biomed 24548 N. Harlem Ave., Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-855-2430
Gates Caves 6501 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60634 Tel: 773-280-7701
Real Exteriors 3740 N. 25th Ave., Suite O Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-571-1155
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Harvest Fresh (Vit. Booth) 100 E. Rand Rd., Arlington Heights, IL 60014 Tel: 224-625-0331

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
 4536 W. 63 Street
 Chicago, IL 60629
 (Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
 duodamos mažais mėnesiniais
 įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
 Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
 2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis